

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝ. ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Β'. ΤΕΥΧΟΣ 73^{ον}

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1926

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπὶ τῆς καταστάσεως

Ἐξωτερικὴ ἐβδομάς

Ἐσωτερικὴ ἐβδομάς

Οἰκονομικὴ ἐβδομάς

† Δημητρίου Γούναρη: Λόγος ἐν Αἰγίῳ κατὰ τὸ 1912

Στεφάνου Σκουλούδη: Ἐπὶ μηνῶν Προθυπουργία

Ραϋμόνδου Πουανκαρέ: Τὸ γερμανικὸν αἶτημα κατὰ τὸ 1912

Γεωργίου Κλεμανσώ: Δημοσθένης

Σταμ. Σταμ.: Ἀνάστα ὁ Θεὸς

Πέτρου Γαρουφαλιά: Τὸ πρόβλημα τῆς καταναλώσεως

Ἄγγ. Τρωιάνου: Πῶς ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Δικτατορίαν

Ἑμρ. Σιλαδοῦνου: Φιλολογικὴ ἐσπερὶς ἐν Ἀμβούργῳ

Ἐμπορικὰ ζητήματα: Τὰ νήματά μας ἐν Βουλγαρίᾳ

Ἀλληλογραφία

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Δραχ. 150

ΕΞΑΜΗΝΟΣ " " 75

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικῶς) £ 1

" ΑΜΕΡΙΚΗΣ Δολλάρια 5

Ἐξάμηνοι συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ καὶ τρίμηνοι Ἐσωτερικοῦ δὲν γίνονται δεκταί.

— Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαιτέραι συμφωνίαι.

— Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται δι' ἐπιταγὴς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

— Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου, οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ ΤΡΕΙΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΗΛ. ΔΙΕΥΘ.: ΤΡΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛ. ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 72.000.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡ. 28.600.000

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ :	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	ΚΟΖΑΝΗ	ΠΟΤΑΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ	ΚΟΜΟΤΙΝΗ	(Κυθήρων)
ΠΑΓΚΡΑΤΙ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	ΠΡΕΒΕΖΑ
ΑΓΡΙΝΙΟΝ	ΘΗΒΑΙ	ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ	ΠΥΡΓΟΣ
ΑΙΓΙΟΝ	ΙΘΑΚΗ	ΛΑΜΙΑ	ΡΕΘΥΜΝΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	ΛΑΡΙΣΣΑ	ΣΠΑΡΤΗ
ΑΙΣ (Δεξαγάνης)	ΚΑΒΑΛΛΑ	ΛΕΒΑΔΕΙΑ	ΣΟΡΟΒΙΤΣ
ΑΜΦΙΣΣΑ	ΚΑΛΑΜΑΙ	ΛΕΥΚΑΣ	ΣΥΡΟΣ
ΑΜΑΛΙΑΣ	ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ	ΛΙΜΝΗ (Ευβοίας)	ΤΡΙΚΚΑΛΑ
ΑΡΓΟΣ	ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ	ΤΡΙΠΟΛΙΣ
ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ	(Σάμου)	ΜΥΤΙΛΗΝΗ	ΤΣΟΤΥΛΙΟΝ
ΒΑΘΥ (Σάμου)	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ	ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ	ΥΔΡΑ
ΒΟΛΟΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	ΞΑΝΘΗ	ΦΛΩΡΙΝΑ
ΓΑΡΓΑΔΙΑΝΟΙ	ΚΑΣΤΡΟΝ	ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ	ΧΑΛΚΙΣ
ΓΥΘΕΙΟΝ	(Δήμου)	ΠΑΤΡΑΙ	ΧΑΝΙΑ
ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ	ΚΕΡΚΥΡΑ	ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ	ΧΙΟΣ
ΔΡΑΜΑ	ΚΙΑΤΟΝ	πλ. Τελωνείου	

ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ : ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Pine Street 25 ΒΟΣΤΩΝΗ
Athens Banker's Corporation.

ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ : ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Fenchurch Street 22.

ΕΝ ΚΥΠΡΩ : ΛΕΜΕΣΟΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ : ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΚΑΪΡΟΝ, ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ.

ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Καταθέσεις εις Δραχμάς και Συνάλλαγμα επί του Εξωτερικού
έν οψει και επί προθεσμία.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΜΕΧΡΙ ΔΡ. 20.000 πρὸς 4 ο/ο

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΕΤΟΣ Β'.

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1926

ΤΕΥΧΟΣ 73ον

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

ΙΩΑΝ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ

19-2-1926

Τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ κ. Παγκάλου νὰ προβῇ εἰς τὴν σύλληψιν καὶ ἀπέλασιν εἰς τινὰ νῆσον τῶν Κυκλάδων τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς «Δημοκρατ. Ἐνώσεως» κ. Παπαναστασίου καὶ τοῦ στρατηγοῦ κ. Κονδύλη μετ' ἄλλων ἀξιωματικῶν, πιστοποιοῦν ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ὁμαλότης κατέστη πλέον πρόβλημα ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν διακυβερνήσεως καὶ ἂν τελῇ ἡ χώρα. Ἀπὸ τριετίας ἡ Ἑλλὰς μαστίζεται, συνεπείᾳ τῶν ἀλλεπαλλήλων στάσεων καὶ κινημάτων, ὑπὸ ἀθεραπεύτου νόσου, ἥτις βεβαίως δὲν προάγει τὰ συμφέροντα αὐτῆς. Ἀστάθεια τῶν κυβερνήσεων καὶ ἐκάστοτε ὑπονόμευσις πρὸς ἀνατροπὴν αὐτῶν, εἴτε λειτουργούντος τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Πολιτεύματος εἴτε μή, Πολιτευόμενοι ἐκ τῆς μερίδος, ἥτις ἀνέκαθεν ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν ἀνταρσίαν, καὶ στρατιωτικοὶ τινες ἐπιδιώκουν πάντοτε τὴν διὰ στάσεων ἀνατροπὴν τῶν κυβερνήσεων, ἄλλοτε χρησιμοποιοῦντες πρὸς τοῦτο τὸν στρατὸν καὶ ἄλλοτε τὸ ναυτικόν.

Ἡ προσπάθεια αὕτη κατεβλήθη καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ὑπὸ τοῦ κ. Παπαναστασίου πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς

δημιουργίας ἀτμοσφαιρας, συντελούσης εἰς τὴν πτώσιν τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ εἰς τὸ θέατρον «Διονύσια» ἔντονος ὁμιλία τοῦ ἐκ Μαντινείας πολιτευτοῦ κατὰ τῆς Δικτατορίας, αἱ καθ' ὁδὸν ἐκδηλώσεις τῶν ὁπαδῶν του μετὰ τὸ πέρας τῆς διαλέξεως, ἡ ἀρθρογραφία τῆς ἐφημερίδος «Δημοκρατία» καὶ ἡ παῦσις αὐτῆς, ὡς καὶ ἡ δημοσίευσις διαμαρτυρίας τοῦ κ. Παπαναστασίου εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἀθῆναι», διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐπαύθη, ἀποτελοῦν σαφῆ σημεῖα τῶν προθέσεων καὶ τῶν σκοπῶν τῶν περὶ τὴν «Δημοκρατικὴν Ἐνωσιν» κύκλων. Ἡ πολιτικὴ ἀντίθεσις τῆς «Δημ. Ἐνώσεως» πρὸς τὴν κρατοῦσαν κατάστασιν βεβαίως ἐπιτρέπει πᾶσαν θεμιτὴν ἀντιπολίτευσιν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως. Εἶναι ὅμως ἔξω τοῦ πολιτικοῦ ἀγῶνος πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐπιβολὴν τῶν ἰδίων πεποιθήσεων διὰ μέσων βιαιῶν καὶ ἐκνόμων. Ἐὰν δὲ ἡ φύσις τῆς καταστάσεως δὲν ἐπιτρέπη πολιτικούς ἀγῶνας, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐνδείκνυται εἰς τοὺς πολιτικούς ἀγῶνας πᾶσα ἄλλη ἐνέργεια, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ παρώθησις ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν στοιχείων πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν

ιδίων πολιτικῶν ἀντιλήψεων. Οὐδὲ ἐμπρηστικὴ τῆς ιδέας τῆς Δημοκρατίας ἀποβαίνει ἡ ἐκάστοτε ἀνάμιξις τῶν στρατιωτικῶν εἰς τὰ τοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς χώρας, ἐφόσον δι' αὐτῶν ἐκάστοτε ρυθμιστὴς τῶν πολιτικῶν καταστάσεων μεταβάλλεται οὐχὶ ἡ λαϊκὴ γνώμη, ὡς εἶναι ἐπιβελημένον ἐν Δημοκρατικῷ Πολιτεύματι, ἀλλὰ ὁ στρατὸς καὶ ὁ στόλος.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Παρακολουθῶντες τὴν σοβαρωτάτην ἐξελίξιν τῆς διπλωματικῆς θέσεως τῶν πραγμάτων ἐν Εὐρώπῃ, οφείλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδιαζόντως τὴν προσοχήν μας ἐπὶ τῆς προετοιμαζομένης ἤδη προσεγγίσεως μεταξὺ Γαλλίας καὶ Τουρκίας. Ὁ τὸν στρατηγὸν Σαραϊγ διαδεχθεὶς Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Γαλλίας ἐν Συρίᾳ κ. Ντὲ Ζουβενέλ, ἀκολουθῶν πολιτικὴν διάφορον τοῦ προκατόχου του, ἐπέτυχεν νὰ καταστείλῃ σχεδὸν τελειωτικῶς τὴν ἐπανάστασιν τῶν Δρούσων, ἄνευ πολεμικῶν μέσων. Καὶ ἐκτὸς τούτου, ἐρχόμενος εἰς ἀμεσον ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Κεμάλ-πασᾶ, φαίνεται ὅτι ἔθεσε τὰς βάσεις μιᾶς στενωτέρας συνεννόησεως μεταξὺ Γαλλίας καὶ Τουρκίας. Κατὰ πληροφορίας τουρκικῆς πηγῆς, ὁ κ. Ντὲ Ζουβενέλ ἔσχεν ἐπανελημμένα συνδιαλέξεις μετὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἰσμέτ-πασᾶ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Τεφίκ Ρουσὶ βέη ἐν Ἀγκύρᾳ, διεπιστώθη δὲ κατόπιν τῶν συνδυασμῶν τούτων, ὅτι αἱ γαλλοτουρκικαὶ διαπραγματεύσεις εὐρίσκονται ἤδη εἰς καλὴν ὁδόν. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, τὰ κάλλιον πληροφορημένα ὄργανα τοῦ γαλλικοῦ Τύπου ἀναφέρουν ὅτι ἡ Γαλλία ἐπιθυμεῖ ἤδη νὰ προβῇ εἰς ριζικὴν ἐκκαθάρισιν πάντων τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Τουρκίας. Ἰδιαιτέρως ἡ «Μικρὰ Παρισινή», ἐφημερίς ἀρυσμένη, ὡς γνωστόν, τὰς πληροφορίας τῆς ἐκ τοῦ Καί-ντ' Ὀρσαί, τονίζει ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ κ. Ντὲ Ζουβενέλ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον βῆμα διαπραγματεύσεως, αἵτινες θὰ συνεχισθοῦν μετὰ τῶν δύο κυβερνήσεων, μεσολαβούντος τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ Γάλλου πρεσβευτοῦ κ. Σαρρώ.

Τὰ τελευταῖα γεγονότα, δυσάρεστα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἀποτελοῦν δείγμα ἐτι μᾶλλον σαφὲς τῆς σοδοῦσης ἐσωτερικῆς κρίσεως, ἥτις καὶ ὑπὸ τὴν νέαν μορφήν τῆς καταστάσεως δὲν ἐξέλιπεν, οὔτε καὶ ἐμειώθη, ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθῇ ὑφισταμένη, ἐφόσον ὁ Λαὸς δὲν ἀναγκάσας πολιτικές του ἐλευθερίας καὶ δὲν ἀποβαίνει ὁ κύριος ρυθμιστὴς τῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐπιδιωκόμενης Γαλλοτουρκικῆς συμφωνίας μεταδίδονται καὶ ἀντίθετοι πληροφορία. Ἐκ τῆς σχετικῆς ἀρθρογραφίας τῶν τουρκικῶν ἐφημερίδων, τῶν ὁποίων οἱ ἀρχικοὶ ἐνθουσιασμοὶ εὐρίσκονται ἐν ὑφέσει, συνάγεται ὅτι ὁ κ. Ντὲ Ζουβενέλ δὲν ἀπεδέχθη τὴν τουρκικὴν πρότασιν ὅπως ἡ Γαλλία παράσχῃ ἐν Συρίᾳ προνόμια εἰς τὴν Τουρκίαν, ἐν ἣ περιπτώσει αὕτη ἤθελεν ἀποφασίσει τὴν ἀναγνώρισιν πλεονεκτημάτων ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας ἐν Μοσούλῃ. Προστίθεται δὲ καὶ ἡ πληροφορία ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὸ θρυληθὲν ταξίδιον τοῦ Μουσταφᾶ Κεμάλ εἰς Λονδίνον, δέον νὰ θεωρηθῇ τοῦτο ὡς ἀπραγματοποίητον, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διαβεβαιώσεις, ἰταλικῆς πηγῆς πληροφορία ἀναφέρει ὅτι ὁ κ. Ντὲ Ζουβενέλ ἐπέτυχεν νὰ θέσῃ ὄντως τὰς βάσεις τῆς γαλλοτουρκικῆς συμφωνίας καὶ τὴν πληροφορίαν ταύτην ἡμεῖς δέον νὰ θεωρήσωμεν ὡς μᾶλλον ἀξιόπιστον. Κατὰ φυσικὴν δὲ ἀντίθεσιν, ἀφ' ἧς ἡ Ἰταλία ἐπραγματοποίησε τὴν μετὰ τῆς Ἀγγλίας πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν συμφωνίαν, εὐρέθη ἐν διαστάσει πρὸς τὴν Τουρκίαν. Ὁ ἰταλικὸς Τύπος, ἀσχολούμενος μὲ τὸ προσφάτως δημιουργηθὲν ἰταλοτουρκικὸν ἐπείσοδιον, λόγῳ τῆς ἀπελάσεως ἐκ Τουρκίας Ἰταλῶν ἐργατῶν, ἐπιτίθεται δριμύτατα κατὰ τῆς Τουρκίας καὶ προτρέπει τὸν κ. Μουσσολίνι νὰ προβῇ εἰς αὐστηρὰ μέτρα. Λέγεται ὅτι τὸ ἐπείσοδιον τοῦτο δὲν πρόκειται νὰ διευθετηθῇ διπλωματικῶς, ὡς διηυθετήθη τὸ ἰταλογερμανικόν, ἀλλ' ὅτι πρόκειται νὰ ἔχῃ σοβαρὰς συνεπειὰς καὶ ὅτι ὁ κ. Μουσσολίνι μελετᾷ ἤδη τὴν λήψιν μέ-

τρων, διὰ τῶν ὁποίων θέλει καταστήσει σεβαστὴ ἡ ὑπόστασις τῶν Ἰταλῶν ἐν Τουρκίᾳ. Σχετικῶς πρὸς ταῦτα δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ πληροφορία ὅτι οἱ τουρκικοὶ κύκλοι κατέχονται ὑπὸ ζωηρᾶς ἀνησυχίας τὴν ὁποίαν δὲν ἀποκρύπτουν. Θεωροῦν λίαν πιθανόν ὅτι ὁ Ἰταλὸς Δικτάτωρ θὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ ἐπείσοδου διὰ νὰ προβῇ καὶ αὖθις εἰς κατάληψιν τῆς Ἀταλείας, ἐπανερχόμενος εἰς γνῶριμα ἐδάφη, ἀπὸ τῶν ὁποίων μόλις πρὸ πενταετίας ἀπεσύρθη. Ἐνεκα δὲ τοῦ λόγου τούτου, αἱ τουρκικαὶ ἐφημερίδες συνιστοῦν μεγίστην προσοχὴν περὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ ζητήματος τούτου εἰς τὴν κυβερνήσιν των, διότι δὲν πρέπει ἀντὶ τῶν ἀπελαθέντων ὀλίγων Ἰταλῶν νὰ ἐπανεέλθουν ἀσυγκρίτως περισσότεροι καὶ ὑπὸ διαφόρους ὅλως συνθήκας.

Ἐν Ρώμῃ ἤρξαντο εἰς τὴν Κονσουλταν αἱ συνεδριάσεις τῆς ἐπὶ τῶν «Ἐντολῶν» Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀναμένεται δὲ ἡ ὑπόβλη ἡ σχετικῆς γαλλικῆς ἐκθέσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἐξέτασις θὰ γίνῃ ἀμέσως. Τὴν ὑποστήριξιν τῶν γαλλικῶν ἀπόψεων θὰ ἀναλάβῃ ὁ παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ Ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλίας κ. Ντεκαί, ἀντικρούων τὰς ἀπόψεις τῶν Συρίων ἀπεσταλμένων, ἀφικθέντων ἤδη εἰς Ρώμην, καὶ ζωηρῶς δρώντων. Δὲν εἶναι γνωστὸν ἀκόμη ἂν οἱ Σύριοι θὰ ἐμφανισθοῦν πρὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ἂν θὰ περιορισθοῦν εἰς ὑποβολὴν ὑπομνημάτων, δεδομένου ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν δὲν ἔχει ἐξουσιοδοτηθῇ, ὅπως δεχθῇ καὶ ἀκροασθῇ ξένους ἀπεσταλμένους.

Ἐν Σερβίᾳ, λόγῳ τοῦ δημιουργηθέντος νέου ἐπείσοδου ἐξ ἀστόχων δηλώσεων τοῦ κ. Στέφαν Ράντιτς, εἰς μίαν ἐκ τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, ἡ κυβέρνησις ὑπέστη ζωηρὰν ἐπίθεσιν. Ἐπικρίνονται ὅλαι γενικῶς αἱ ἐνέργειαι αὐτῆς, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ἐξωτερικῶν ζητημάτων, θεωρεῖται δὲ ὅτι ἐμειώθη τὸ διεθνὲς κύρος τῆς Γιουγκοσλαβίας. Μαυροβούνιος βουλευτὴς, ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀνέφερε καὶ τὰς διαπραγματεύσεις Σερβίας καὶ Ἑλλάδος διὰ τὸ ζήτημα τῆς γραμμῆς Γευγελῆς—Θεσσαλονίκης. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν ὅλην πολιτικὴν τῶν Σέρβων δέον νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ θρυληθεῖσα ὡς προετοιμαζομένη σερβοβουλγαρικὴ προσέγγιξις ἀποτυχάνει τελειωτικῶς, δι' οὗς ἀκριβῶς λόγους ἐξεθέσαμεν καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῆς σελίδος ταύτης.

Πολλοὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ καλῶς πληροφορημένων κύκλων ἀποβλέπουσι μετὰ διαρκῶς αὐξανομένης ἀνησυχίας πρὸς τὴν Βαλκανικὴν. Ἐπιδιώκεται ἀφ' ἑνὸς μὲν παρὰ τῶν Ἰταλῶν ἡ διάλυσις τῆς Μικρᾶς Ἀντάντ, ὡς οὐδένα λόγον ὑπάρξεως ἐχούσης, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρὰ τῆς Ρωσίας ἐπιδιώκεται ἡ τρομοκράτησις τῆς Ρουμανίας. Γερμανικῆς πηγῆς πληροφορία ἀναφέρει ὅτι ἡ Ρωσία προετοιμάζει τὴν τέλεσιν μεγάλων παραμεθορίων γυμνασίων κατὰ τὴν προσεχῆ Ἀνοιξίν, καὶ ἐκ τούτου οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ κατέχονται ὑπὸ ἀληθοῦς πανικοῦ. Τὸ καθ' ἡμᾶς, θεωροῦμεν τὴν πληροφορίαν ταύτην ὡς οὐχὶ λίαν ἀξιόπιστον.

Περὶ τῆς προόδου τῶν ἑλληνοτουρκικῶν διαπραγματεύσεων οὐδὲν τὸ οὐσιώδες ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν.

PROBUS

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΝΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΝ

Εἰς τὸ «Δελτίον» (μηνὸς Φεβρουαρίου) τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς δημοσιεύεται ἐκθεσις τοῦ ἐν Βάρνῃ προξένου τῆς Ἑλλάδος περὶ τῶν αἰτίων τῆς ἐκποτίσεως ἀπὸ τὴν βουλγαρικὴν ἀγορὰν τῶν ἑλληνικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ ἰδίως τῶν νημάτων. Ὡς ἀναφέρει, πράγματι, ἡ ἐκθεσις, τῆς ὁποίας δίδομεν κατωτέρω τὰ κύρια σημεῖα, καὶ πρὶν καὶ μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Μακεδονίας, μεγάλα ποσότητες νημάτων τῶν μακεδονικῶν ἐργοστασίων εἰσάγοντο εἰς τὰς ἀγορὰς Βάρνας, Φιλιππουπόλεως καὶ Σόφιας—ισοδυναμοῦσαι πρὸς 12 ο/ο τῆς ὅλης εἰσαγωγῆς. Τὰ λοιπὰ 88 ο/ο τῆς εἰσαγωγῆς ἦσαν νήματα Ἀγγλικά κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ὀλίγα ἰταλικά.

«Ἡ ὡς ἀνω ἀναλογία, λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὁ Ἑλλήν προξένος, τῶν εἰσαγομένων εἰς Βάρναν Ἑλληνικῶν νημάτων ἠξίωσε κατὰ πολὺ κατὰ τὰ πρῶτα μεταπολεμικά ἔτη. Τοῦτο ὀφείλετο εἰς τὴν ἑλλειψιν τοῦ Ἀγγλικοῦ συναγωνισμοῦ, ὅστις, ἐνεκα τῶν ἀποστάσεων καὶ τῆς λίαν ἀνωμάλου χρηματιστικῆς καταστάσεως ἐν Βουλγαρίᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐπανακτῆσαι τὴν προηγούμενην θέσιν του ἐν τῇ Βαλκανικῇ ἀγορᾷ.

Ἀπὸ τοῦ 1922 ὅμως καὶ ἐντεύθεν ἤρχισε βαθμικρὸν ἐλαττωμένη ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἑλληνικῶν νημάτων ἐν Βάρνῃ, μέχρις ὅτου ἐπαυ-

σεν έντελώς αὐτή, ὥστε σήμερον οὐδαμῶς εἰσάγονται τοιαῦτα.

Τὸ τοιοῦτον ὀφείλεται :

1) Εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν συγκοινωνιῶν μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Βουλγαρίας καὶ τὴν ἀρξαμένην τακτικὴν λειτουργίαν τῶν Τραπεζῶν. Χάρης εἰς τὰ δύο στοιχεῖα ταῦτα, τὰ ἀγγλικά νήματα ἐπανελάθον τὴν προηγουμένην θέσιν των ἐν τῇ Βουλγαρικῇ ἀγορᾷ, ὡς ἀνωτέρα τῶν Ἑλληνικῶν καὶ λοιπῶν νημάτων.

2) Εἰς παρατηρηθεῖσας ἐλλείψεις καὶ ἀνωμαλίας τινὰς εἰς τὰ εἰσαγόμενα Ἑλληνικὰ νήματα, ἥτοι: α') ἐλλιπεὶς βάρος ἐνίων πακέτων ἔστω καὶ κατὰ τινὰ γραμμάρια, ἐν ᾧ ἕκαστος πακέτος ὀφείλει νὰ ζυγίσῃ ἀπαρεγκλίτως 10 λίβρας ἀγγλικᾶς νεττίσιμο, β') ἐλλιπεὶς μῆκος τῆς κλωστῆς τῶν τσιλέδων, ἐν ᾧ ἕκαστος τσιλὲς ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἀπαρεγκλίτως μῆκος 840 ὑάρδων, γ') ντεβιντάζ ἀσύνηθες, ἐν ᾧ τὸ ντεβιντάζ πρέπει νὰ εἶναι κατὰ τὸ ἀγγλικὸν σύστημα, δ') τὰ πακέτα ἦσαν συσκευασμένα ἐν τὸς σάκκων, ἐν ᾧ ταῦτα πρέπει νὰ εἶναι συσκευασμένα εἰς μπάλλες, ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα νήματα.

3) Εἰς τὴν ἐμφάνισιν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς Βουλγαρίας τῶν νημάτων τῆς Τσεχοσλοβακίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν. Ἡ ἀναλογία των σήμερον εἰσαγομένων ἐν Βάρνῃ νημάτων τῶν διαφόρων κρατῶν εἶναι ἡ ἑξῆς :

1) Ἀγγλικά 40—50 ο.ο. κυρίως ἔξτρα χάρντ.

2) Ἰταλικά 30—35 ο.ο. ὅλων σχεδὸν τῶν ποιοτήτων.

3) Τσεχοσλοβακικά 15—20 ο.ο. οὐότερα.

4) Ἰνδικὰ (Βουδά), κυρίως οὐότερα πολὺ εὐθηνά, τὰ ὅποια ἐνεκα τῆς τιμῆς των, εὐκόλως τοποθετοῦνται ἐν Βουλγαρίᾳ, ἂν καὶ μάλιστα ἀπὸ 2 ἐτῶν ἤρχισαν ἐμφανιζόμενα εἰς τὴν Βουλγαρικὴν ἀγορὰν. Τὰ νήματα ταῦτα συναγωνίζονται ἐπιτυχῶς ὅλα τὰ ἄλλα, ἢ εἰσαγωγῇ των ὅμως εἶναι εἰσέτι πολὺ μικράν.

Τέλος ἰδρύθη τελευταίως ἐν Βάρνῃ νηματουργεῖον, διαθέτουν 12.000 μπόες. αἱτινες ἐπὶ τοῦ παρόντος παρασκευάζουν 2.300 πακέτα ἔξτρα χάρντ ἡμερησίως. Ἄν καὶ, μὲ διπλοῦς οὐλίους ἐργατῶν, τὸ ἐργαστάσιον τοῦτο θὰ ἦ δυνατό νὰ διπλασιάσῃ τὴν παραγωγὴν του, ἐν τούτοις τὰ προϊόντα δὲν δύνανται νὰ συναγωνισθῶσι τὰ Ἀγγλικά πρὸς τὰς τιμὰς καὶ τὴν ποιότητα.

Αὕτη εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ἢ κατὰστασις τῆς ἀγορᾶς τῶν νημάτων ἐν Βουλγαρίᾳ. Ὅπως βλέπομεν, τὰ ἑλληνικὰ νήματα ἐξέλιπον ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Βάρνης, καὶ—ὅ-

πως γράφει Ἑλλην ἔμπορος ἐν Πύργῳ εἰς ἐπιστολὴν δημοσιευμένην εἰς τὸ αὐτὸ «Δελτίον»—ἡ εἰσαγωγὴ των θὰ περιορισθῇ ἀκόμη περισσότερο, εἰς Βουλγαρίαν ἂν δὲν ἀντεπεξέλθουν πρὸς τὸν συναγωνισμὸν τῶν Ἰταλικῶν τὰ ὅποια εἰσάγονται κατόπιν συστηματικῆς μελέτης τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν Ἰνδικῶν, τὰ ὅποια εἶναι πολὺ εὐθηνότερα καὶ προσφέρονται ὑπὸ ὁρους προσφορωτέους.

Ἡ ἐκ νέου εἰσαγωγὴ αὐτῶν ἐν Βάρνῃ, συχίζει ἡ προξενικὴ ἐκθέσις, κατὰ τὴν γνώμην δυναμένων νὰ γνωρίζωσι, θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ πιθανότητα ἐπιτυχίας, πρῶτον, ἐὰν καὶ κυρίως αἱ τιμαὶ καὶ ἡ ποιότης αὐτῶν θὰ ἠδύνατο νὰ συναγωνισθῶσιν, ἂν ὅχι τὰ Ἀγγλικά νήματα, τοῦλάχιστον τὰ ἰταλικά τοιαῦτα, ὡς καὶ τὰ τοῦ βουλγαρικῶς ἐργοστασίου δεύτερον, ἐὰν οἱ ἐργοστασιάρχαι μας συμμορφοῦντο ἀπαρεγκλίτως πρὸς τὰς σχετικὰς ἀπαιτήσεις τῆς εἰδικῆς βουλγαρικῆς τελωνειακῆς νομοθεσίας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀγορᾶς, ἥτοι :

1) Τὰ πακέτα πρέπει νὰ ζυγίσωσι νεττίσιμο δέκα ἀγγλικὰς λίμπρας.

2) Οἱ τσιλέδες νὰ ἔχωσι μῆκος 840 ὑάρδων.

3) Συσκευασία εἰς μπάλλες.

4) Ντεβιντάζ ἀγγλικόν.

5) Αἱ κλωσταὶ δεσμάτος τῶν τσιλέδων, δῆλα δὴ τῶν φίλαντ ἀτάς πρέπει νὰ εἶναι ἐρυθρὰ διὰ τὰ νήματα τὰ προοριζόμενα διὰ τὴν Βόρειον Βουλγαρίαν καὶ ἰόχροα (βιολε) διὰ τὰ νήματα τὰ προοριζόμενα διὰ τὴν Νότιον Βουλγαρίαν.

6) Ἡ κλωστή τῶν ἔξτρα χάρντ καὶ τῶν οὐότερα πρέπει νὰ εἶναι ὁμοιομόρφου χόνδρους, αἱ δὲ κλωσταὶ τῶν ἔξτρα χάρντ πρέπει νὰ εἶναι καλῆς ἀντοχῆς.

7) Ἡ πώλησις τῶν νημάτων νὰ ἀνατεθῇ εἰς πεπειραμένον ἀντιπρόσωπον, ὅστις νὰ διαθέτῃ πάντοτε ἔτοιμον ἐμπόρευμα ἐν ταῖς ἀποθήκαις του, καθότι ἡ κατόπιν παραγγελίας πώλησις δὲν θὰ εἶχεν οὐδεμίαν πιθανότητα ἐπιτυχίας.

Εἰς τὰς ὑποδείξεις ταύτας, ὁ ἐν Πύργῳ ὁμογενὴς ἔμπορος προσθέτει :

1) Πρέπει νὰ δεχθῶν οἱ Ἕλληνες βιομηχανοὶ νὰ δίδουν νήματα μὲ τρίμηνα ἐγγυητικά γραμμάτια.

Τοῦτο ἐφαρμόζουν ὅχι μόνον τὰ Ἰταλικά ἐργοστάσια, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐργοστάσια τῆς Βουδάης ἀκόμη.

2) Νὰ ἔχουν (καὶ τοῦτο δέον νὰ συνδυασθῇ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 7 ὑπόδειξιν τῆς προξενικῆς ἐκθέσεως), εἰ δυνατόν, βραδύτερον, δια-

μετακομιστικὰς ἀποθήκας ἐν Πύργῳ, ὅπου εἶναι τὸ μεγαλύτερον κέντρον καταναλώσεως καὶ διανομῆς δι' ἅπασαν τὴν Βουλγαρίαν, εἰδὼς τὴν Νότιον μὲ τὰς νέας χώρας.

3) Νὰ κάμουν δύο ποιότητας νημάτων, χωριστὰ ἐξ Ἰνδικῶ βάμβακος καὶ χωριστὰ, ἐξ Ἀμερικανικοῦ, ὥστε μὲ τὸν Ἀμερικανικὸν νὰ κατασκευάζουν ἄνω τοῦ ἀριθμοῦ 10 καὶ μὲ Ἰνδικὸν νὰ κατασκευάζουν ἀπὸ τοῦ ἀριθμ. 4—10, διὰ νὰ εἶναι ἰσότημα τὰ νήματα μὲ τὰ ἐξ Ἰνδιῶν εἰσαγόμενα.

Ἰδιαιτέρας προσοχῆς χρήζει ἡ μεθοδικότης τῶν Ἰταλῶν εἰσαγωγέων. Οὗτοι ἐμελέτησαν, ἀπὸ τῶν πρώτων μετοπολεμικῶν μηνῶν, τὴν βουλγαρικὴν ἀγορὰν καὶ, ἐπωφελοῦμενοι τῆς οικονομικῆς κρίσεως τῆς χώρας, καθιέρωσαν τὸ ἐπὶ πιστώσει τρίμηνον ἐμπόριον τῶν νημάτων, ἐναντι ἡγγυημένου γραμματίου. (Διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς, γράφει ὁ ἐν Πύργῳ ὁμογενὴς, καὶ διὰ τῆς ἀποστολῆς ἐμπορευμάτων εἰς τοὺς ἀντιπρόσωπους τῶν ἐν παρακαταθήκῃ, κατέκτησαν τὴν ἀγορὰν τῆς Βουλγαρίας, τοτεθετοῦντες νήματα κατὰ χιλιάδας σάκων καὶ προ-

πωλοῦντες Δεκέμβριον καὶ Ἰανουάριον ἐπὶ παραδόσει διὰ τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ θέρος).

Δεδομένου δέ, ὅτι ἡ γειτνίασις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βουλγαρίας καὶ ἡ πυκνὴ συγκοινωνία εἶναι μέγα πλεονέκτημα διὰ τὰ ἑλληνικὰ νήματα—ἐντὸς 10 ἡμερῶν ὁ Βούλγαρος καταναλωτὴς ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν εἰς Ἑλλάδα παραγγελίαν του φθασμένην, ἐνῶ ἐξ Ἰταλίας δέον νὰ περιμένῃ 30—40 ἡμέρας, εἶναι ἀσφαλῶς ἀξία πολλῆς προσοχῆς ἡ πρότασις τοῦ Ἑλλήνος ἐμπόρου, ὅστις ἐπιλέγει :

«Πρακτικώτερον ἐξ ὅλων θὰ ἦτο οἱ Μακεδόνες βιομήχανοι νὰ ἔκαμνον ἐν κοινόρροισμῳ διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦλάχιστον, κοινὰς δὲ ἐξόδους νὰ ἀνοίξουν μίαν διαμετακομιστικὴν ἀποθήκην ἐν Βουλγαρίᾳ εἰς τὴν ὁποίαν νὰ στείλουν μόνιμον ἀντιπρόσωπον, ὅστις θὰ ἐυσυστηματοποιεῖ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡς τὴν ἐυσυστηματοποίησαν Ἀγγλοὶ καὶ Ἰταλοί, ἀνοίξαντες ἀκόμη καὶ ἐπιμελητήρια καὶ ἐκθέσεις προϊόντων, ὡς οἱ Τσεχοσλοβάκοι διὰ τὰ βιομηχανικὰ των προϊόντα, μὴ φεισθέντες οικονομικῶν θυσιῶν».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΑΓΟΡΑΝ

Ἡ Ἑλληνικὴ ἀγορὰ διέρχεται κρίσιν. Τοῦτο αἰσθάνεται καὶ ἀντιλαμβάνεται πᾶς τις, οὐ μόνον ὁ ἐμπορευόμενος κόσμος ἀλλὰ καὶ ὁ ξένος πρὸς ὅλην τὴν παραγωγικὴν ἢ ἐμπορικὴν κίνησιν, ὁ ἐμφανιζόμενος ἐν τῇ οικονομικῇ ἀγορᾷ μόνον ὡς καταναλωτὴς, ὁ δημόσιος τέλος ὑπάλληλος. Καὶ τὸ ἀντιλαμβάνεται, διότι ἡ ἐμπορικὴ ἡμῶν κρίσις οὕσα γενικῆς καὶ καθολικῆς μορφῆς καὶ ὑφισταμένη οὐχὶ εἰς εἰδικούς τινες παραγωγικούς κλάδους, ἀλλ' εἰς ἅπασαν τὴν οικονομικὴν μας ζωὴν, δὲν ἦτο δυνατόν, εἰμὴ ἀντανακλαστικῶς νὰ ἐπιδράσῃ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν μὴ ἀμέσως συμμετεχόντων εἰς τὴν παραγωγικὴν ἢ ἐμπορικὴν λειτουργίαν, ἀλλ' ἐμμέσως ἐλκόντων ἐκ ταύτης τὴν ὑπαρξίν των, τῶν ἐνασκούντων δηλονότι ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα καὶ τῶν Δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Μάλιστα θὰ ἠδύνατο τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐμπορικῆς ἡμῶν κρίσεως, πηγαζούσης κυρίως ἐκ τῆς χρηματικῆς καὶ νομισματικῆς πλευρᾶς, αἱ ἀναφερομένης τάξεις αἱ συμπεριλαμβανόμεναι εἰς τὴν μεσοίαν ἀστικὴν τάξιν ὑπέστησαν ἐνωρίτερον ὅλων τῶν ἄλλων τὰ πλήγματα καὶ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἐμπορικῆς κρίσεως.

Τὰ αἴτια τὰ προκαλέσαντα παρ' ἡμῖν τὴν ἐκδήλωσιν ἐμπορικῆς κρίσεως ἐπιμελῶς καὶ ἐπα-

νελημένως ἡρευνήθησαν ὑπὸ πολλῶν, καὶ ὑπὸ ἀσχολουμένων εἰδικῶν περὶ τὰ οικονομικὰ καὶ ὑπὸ βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν συνεδρίων ἐπὶ τούτῳ συμπολιτῶν.

Ὅλοι σχεδὸν ἀναγνωρίζουσιν, ὅτι ἡ ἐμπορικὴ ἡμῶν κρίσις ὀφείλεται εἰς τὴν ὑποτίμησιν τοῦ Ἑθνικοῦ μας νομίσματος καὶ εἰς τὰς συχνὰς διακυμάνσεις τῆς τιμῆς τοῦ ξένου συναλλάγματος.

Ὡσαύτως ὡς ἕτερος λόγος τῆς κρίσεως ἀναφέρεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου ἀφρόνως ἀσκηθεῖσα τακτικὴ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου Δασμολογίου. Καθόσον εἰδοποιούσα προηγουμένης περὶ τῆς καθ' ὥρισμένην ἡμέραν (1ης Ἰαν. 1926), ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου Δασμολογίου, τοῦ περιέχοντος σημαντικὰς αὐξήσεις τῶν τελωνειακῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν, παρώθει τὸν ἐμπορικὸν κόσμον εἰς τὴν ἐπὶ κερδοσκοπία καὶ παρὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἀγορᾶς εἰσαγωγὴν πληθώρας ἐμπορευμάτων, ἅτινα παρέμεινον μετὰ ταῦτα συσσωρευμένα καὶ ἀζήτητα καὶ ὡς ἐκ τῆς μὴ ὑπάρξεως σχετικῆς καταναλωτικῆς ἀνάγκης καὶ ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐπακολουθησάσης ἐφαρμογῆς τοῦ ἀναγγελθέντος Νασμολογίου.

Πλὴν καὶ εἰδικοί τινες προστίθενται λόγοι, ἐπιδρώντες ἐπὶ περιορισμένῳ παραγωγικῷ ἢ οἰ-

κονομικού κύκλου και δημιουργούντες ειδικήν εις τούς κλάδους τούτους κρίσιν. Τοιαύτη είναι ή κρίσις τών καπνών, τής ναυτιλίας και αι έκδηλούμεναι άνησυχίαι εν τή σταφιδική άγορά.

Παρ' ούδενός όμως τονίζεται ούδέ αναφέρεται και ές τούς τις επιπρόσθετος λόγος, σπουδαίως συμβάλλον εις την έκδηλουμένην χαλαρότητα και άκινήσιαν τών έμπορικών μας συναλλαγών. Και ό λόγος αυτός είναι ή μείωσις τής άγοραστικής δυνάμεως του Έλληνος καταναλωτού, ή πτωχοτέρα διάπλασις τής Έθνικής μας Οικονομίας, ό περιορισμός τής καταναλωτικής ζητήσεως εν τή έμπορική μας άγορά. Άλλά τί νοούμεν λέγοντες έξασθέντην και περιορισμόν τής καταλωτικής μας άγοράς ;

Είναι ανάγκη να προσώμεν εις ώρισμένας διασαφήσεις, καθόσον εύχερης τυγχάνει ή σύγχυσις μετ' άλλου φαινομένου σχετιζομένου μετὰ τής καταναλωτικής άγοράς και όπερ έμφανίζεται ιδία εις πολλά τών μεγάλων Κρατών ως π. γ. εν Άμερική, Άγγλία και Γερμανία. Τά Κράτη ταυτα άνέπτυσαν επί τοσοούτον την παραγωγικήν αυτών ικανότητα ώστε ή όλική των παραγωγή, υπερβαίνουσα τās συνήθεις ανάγκας τής έσωτερικής και έξωτερικής καταλωτικής των άγοράς, να μη καθίσταται δυνατόν να διατεθί, αλλά να δημιουργή τὸ πρόσθετον τής υπερπαραγωγής. Καί εκεί όμιλει τις περί τοῦ προβλήματος τής Καταναλώσεως και εκεί έρευνά τις τās σχέσεις παραγωγής και καταναλώσεως και τὸ δυνατόν τής επέκτασεως και διευρύνσεως τών καταναλωτικῶν των άγορῶν. Άλλά περί τελείως αντίθετου φαινομένου πρόκειται εις τās χώρας ταύτας. Έχει ύπάρχει υπερπαραγωγή και δημιουργείται κρίσις. Ένταυθα δέν ύπάρχει υπερπαραγωγή, τούναντίον μάλιστα εισάγομεν πλείονα τών ὅσων παράγομεν. Άλλά ή άγοραστική δύναμις του Έλληνος, μειωθείσα και έλαττωθεῖσα δι' οὗς λόγους κατωτέρω αναφερόμεν, δέν είναι εις θέσιν να δώσῃ εις τήν άγοράν την κίνησιν εκείνην τών συναλλαγών και τήν ζωηρότητα ήν αὕτη πρότερον είχε και ως έκ τούτου, αποτελοῦσα μείωσιν τής ζητήσεως, έλάττωσιν τής καταναλώσεως, συμβάλλει εις τήν επίτασιν τής κρίσεως δημιουργοῦσα τήν χαλαρότητα και τιν άζητησίαν εν τή έμπορικῇ ήμῶν άγορά.

Υποστηρίζομεν δηλονότι ότι ό Έλλην ως άφρημένη καταναλωτική μονάς λαμβανόμενος είναι εις θέσιν σήμεραν να καταναλώσῃ και καταναλίσκει όλιγώτερα τών ὅσων πριν κατηγάλωνε, ότι δηλονότι ό Έλλην και ή Έλληνική Οικονομία κατέστη από τοῦ 1923 και έντεῦθεν πτωχοτέρα.

Ατυχώς ή έλλειψις στατιστικῶν πληροφοριῶν

περί τοῦ μεγέθους τοῦ Έθνικοῦ ήμῶν εισοδήματος γενικῶς και περί τών έτησίων εισοδημάτων τών καθ' έκαστον μερικωτέρων λαϊκῶν τάξεων, μās αναγκάζει να άρκεσθώμεν εις μόνην τήν θεωρητικήν και λογικήν ύποστήριξιν τής γνώμης μας, παραιτούμενοι πάσης στατιστικής βεβαιώσεως τών ὅφ' ήμῶν αναφερομένων.

Ότι ή ελληνική Έθνική Οικονομία κατέστη πτωχοτέρα και ότι ή άγοραστική δύναμις τοῦ Έλληνος έμειώθη, καταδεικνύεται έκ τών εξής :

1ον) Η βαθμιαία και συνεχής ύποτίμησις τοῦ έθνικοῦ ήμῶν νομίσματος ὁμοῦ μετὰ τών αποτόμων συναλλαγματικῶν διακυμάνσεων συνετέλεσαν εις τήν άνάλογον περιοριστικήν καταστροφήν εκείνων, οἵτινες διετήρουν χαρτονομίσματα ή νομαστικούς τίτλους ὁμολόγων και χρεωγράφων και τέλος εκείνων, οἵτινες ένείχον τήν ιδιότητα τοῦ δανειστοῦ. Πάντως ή ύποτίμησις αὕτη συνετέλεσε εις τήν αυτόματον ὕψωσιν τών τιμῶν τών έμπορευμάτων και τής ακριθείας τής ζωής, έμείωνεν εν τῷ μεταξύ, μέχρι οὔ επέλθῃ ή σχετική αύξησις τών μισθῶν και ήμερομισθίων, τήν άγοραστικήν ικανότητα και τὸ εισόδημα τών μισθοδοτουμένων τάξεων.

2ον) Η εισροή τών προσφύγων αύξησάντων τὸν ὀλικόν ήμῶν πληθυσμόν κατὰ 23 ο)ο συνετέλεσε εις τήν δημιουργίαν λαϊκοῦ στρώματος κατωτάτης άγοραστικής ικανότητος, ἔσθις πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ Κράτους παρεχόμενον αὐτοῖς επίδομα. Είναι αληθές, ότι πολλοὶ τών προσφύγων ήδυνήθησαν να διασώσωσι μέρος τής περιουσίας των, ενῶ άλλοι αποκατεστάθησαν. Άλλά αι μεταγαλείτεροι προσφυγικαί μάζαι, τὰ 18 ο)ο τοῦ Έλληνικοῦ λαοῦ είναι πενιχρὰς οικονομικῆς ικανότητος, ενῶ τὸ ἔργον τής αποκαταστάσεως τών προσφύγων δέν ήρξατο αποδίδον άκόμη τούς αναμενομένους καρπούς.

3ον) Αἱ επανειλημμένα βαρεῖαι φορολογίαι ὁμοῦ μετὰ τās εις μεγάλην κλίμακα επιβληθέντα έσωτερικά αναγκαστικά δάνεια δι' αποτμήσεως τοῦ χαρτονομίσματος συνετέλεσαν εις τήν μείωσιν τοῦ Έθνικοῦ εισοδήματος και κατὰ συνέπειαν και εις τήν έλάττωσιν τής άγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ λαοῦ.

4ον) Αἱ αναγκαστικαί διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν απαλλοτριώσεις και αι επιτάξεις πρὸς εγκατάστασιν προσφύγων άφήρσαν σχεδόν δημοτικῶς τήν περιουσίαν ὠρισμένης τάξεως, ενῶ εξ άλλου τὸ από άρκετῶν ἐπὶν ισχύον ένοικιοστάσιον περιόριζε τās προσόδους τών ιδιοκτητῶν αστικῶν ακινήτων. Ένταυθα ὀφείλει τις να προσθέσῃ και τήν δήμευσιν τών εις χρυσὸν καταθέσεων, ὁμοῦ μετὰ τήν εισαχθεῖσαν φορολογίαν επί αὐτοῦ τούτου τοῦ Κεφαλαίου.

5ον) Η ἔττα εν Μικρῇ Ἀσίᾳ συνετέλεσεν εις

τήν πτωχοτέραν διάπλασιν τής Έθνικῆς μας Οικονομίας και ως έκ τών καταβληθεισῶν δαπανῶν και ως έκ τής άπωλείας εὐφρόων ἑδαφῶν, και (6ον) Εἰδικαί ὅλως κρίσεις ως ή ναυτιλιακή, και τών καπνῶν συνέβαλον εις τήν μείωσιν τοῦ εισοδήματος τών τάξεως τούτων και εις τήν έπιδείνωσιν τής έμπορικῆς μας καταστάσεως.

Έκ τών άνωτέρω καταφαίνεται πλήρως ή αλήθεια τοῦ ότι ό Έλλην εύρίσκεται εν άδυναμιά, ως καταναλωτική μονάς λαμβανόμενος, ν' άγοράσῃ τās αὐτάς ποσότητας έμπορευμάτων ὅπως και προηγουμένως. Κατ' ακολουθίαν δέ ή μείωσις τής άγοραστικῆς αὐτῶν ικανότητος έχει ως αποτέλεσμα τήν έλάττωσιν τής ζητήσεως εν τή καναναλωτικῇ άγορά, τήν χαλαρότητα ταύ-

της και τήν άπραξίαν και τήν κρίσιν ὅφ' ἧς μαστείζεται. Ὡς προσθήκη τις εις τούς λόγους τούτους και τούς αναφερομέντας εν τῇ άρχῇ γενικούς τοιούτους και θέλει έχει πλήρη και σαφή τήν εἰκόνα τής έντάσεως τής έμπορικῆς μας κρίσεως και τής οὕτητος τής καταστάσεως τής άγοράς.

Η στενότης τοῦ χρήματος, άπότοκος τής ὕποτιμήσεως τοῦ νομίσματος μας και τής έλλείψεως οικονομικῶν κεφαλαίων άποτελεῖ χαρακτηριστικήν άπόδειξιν και τής ὕφισταμένης κρίσεως, αλλά και τής πτωχοτέρας διαπλάσεως τής Έθνικῆς μας Οικονομίας εν συνόλῳ.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΑΓ. ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Αἱ από ήμερῶν κυκλοφοροῦσαι διαδόσεις περί κινήματων και ανατροπῶν ενετάρησαν από τῆς ήμέρας, καθ' ήν ό κ. Παπαναστασίον ὀμίλησεν εις τὰς «Διονύσιαι» κατὰ τῆς Κυβερνήσεως και προσέβη εις θορυβώδεις έκδηλώσεις κατ' αὐτῆς. Αἱ αρχαί, γνωρίζονσαι τήν διεξαγομένην κατὰ τῆς κυβερνήσεως αντίδρασιν προσέβησαν τήν παρελθούσαν Τετάρτην εις άθρόας συλλήψεις και απελάσεις δεκαπεντάδος αξιωματικῶν και πολιτευομένων, οἵτινες διὰ τῶν διαδόσεων και τῶν ενεργειῶν των προεκάλουν άνησυχίαν παρὰ τῇ Κοινῇ Γνώμῃ και καθίσταν δυσχερές τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως.

Μεταξὺ τῶν συλληφθέντων είναι ό κ. Παπαναστασίον και ό πρῶν ὑπουργός κ. Κονδύλης, διότι οἱτοι έθεωρήθησαν ὑπὸ τῶν αρχῶν ως κυρίως πρωτοποιούντες εις τήν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ανατροπήν κίνησιν. Οἱ συλληφθέντες, εν οἷς συγκαταλέγονται και οἱ κ.κ. Γέροντας, Σπαῆς, Αἰάμεσης, Λεοντόπουλος, Γύπαρης, Κουσίνας, Λουκίδης, Βεντήρης, Καρλόγλου και άλλοι αξιωματικοί μετεφέρθησαν ἐπὶ τῶν αἰμπολοίων «Τένεδος» ἵνα απελαθῶσιν εις τήν Ἀνάφην. Τὸ έκδοθὲν σχετικόν ανακοινωδὲν τοῦ Πολ. Γραφείου έχει οὕτως :

«Ἵνα μη συνεχίζεται ή εκ τῆς διαδόσεως τῶν φημῶν τῶν τελευταίων ήμερῶν προκληθεῖσα άνησυχία τοῦ κόσμου έθεωρήθη σκόπιμον ὅπως απομακρυνθῶσι τῶν Ἀθηνῶν οἱ Λουκίδης, Κουσίνας, Παπαναστασίον, Καρλόγλου, Κονδύλης, Γύπαρης, Διάμεσης και δύο ιερεῖς έτεροι».

Συγχρόνως ό κ. Πρωθυπουργός προσέβη

εις τās ακόλουθους ανακοινώσεις :

«Τὰ ληφθέντα μέτρα, τ' αναφερόμενα εις τὸ έκδοθὲν ανακοινωθὲν, ὠληγόρευσεν ἢ στοιχειώδους ανάγκη τῆς περιστολῆς άχαλινῶτων φημῶν, αἱ ὁποῖαι διετάρασσαν τήν κοινήν γνώμην, ἔχουσιν τόσην ανάγκην γαλήνης, και έγινοντο συγχρόνως ἀντικείμενον χρηματιστηριακῶν εκμεταλλεύσεων. Αἱ φῆμαι αὗται οἷς είναι γνωσταί: Είναι σχετικαί πρὸς ἔκρηξιν κινήματος εις τὸν στρατὸν και τὸν στόλον. Η κυβερνήσις οὐδεμίαν άπόδειξιν έχει, μέχρι τῆς στιγμῆς τούτης, ὅτι ὤληξεν άρχῇ ενεργείας τοιούτου, ὅτι ἄλλως άπόφαισις, ἔστω, σοβαρῶς αὐτῆς εἰλημμένη περί τούτου. Ἐν εκ τῆς ερεῦνης τῆς κυβερνήσεως ήθελον προκύρῃ στοιχία, πείθοντα ὅτι ενεργεία ἐγένετο ή άπόφαισις πρὸς ενεργίαν εἰληφθῇ σοβαρῶς, θὰ ἐδίδοτο πρὸς τούς αποτολιμῶσαντας τοῦτο μάθημα ιστορικόν, άνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ανάγκης τῆς χώρας, ὅπως διατηρήσῃ τήν έσωτερικήν τῆς γαλήνην, τήν ὁποῖαν δέν είναι εις κανένα επιτετραμμένον να διαταράσῃ κατὰ τās ὁρέξεις του. Ἀλλά τοιαῦται άποδείξεις δέν φαντάζομαι ὅτι είναι εύκολον να προκύρῃν, δεδομένου ὅτι, και αν άκόμη ενεργείαι και άποφάσεις εἰχαν σημειωθῇ πράγματι—περί τοῦ ὁποῖου ἄμφιβάλλω ἀπολύτως—τὰ περί τούτου άναμφισβήτητα τεκμήρια συνήθως εξαφανίζονται εις τοιαύτας περιστάσεις. Ἀλλ' εἶμαι βέβαιός, επαναλαμβάνω, ὅτι πρόκειται περί ἀπλῶν συνομιλιῶν, περί λόγων μόνον από τούς συνήθεις μεταξὺ τῶν διά διαφόρους λόγους δυσηρεσθημένων. Καί δι' αὐτὸν άκριθῶς ή κυβερνήσις, άποδίδουσα μόνον

εις την περιστολήν των φημῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπλέκοντο περὶ τὰς συνομιλίαις ταύτας, περιορίζεται εἰς τὴν λήψιν τοῦ ἡπίου αὐτοῦ μέτρου τῆς ἀπομακρύνσεως ἐξ Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, τῶν προσώπων περὶ τὰ ὅποια αἱ φῆμαι ἐδημιουργήθησαν».

Ἐπὶ τῶν φημῶν τῶν σχετικῶν μετὰ τὸ ναυτικόν, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν:

—Οὐδὲν ἀπολύτως συμβαίνει εἰς τὸ ναυτικόν, ἀπήντησεν ὁ κ. πρωθυπουργός. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἐτοιμάζει, νομίζω, τὴν σχετικὴν περὶ τοῦτου ἀνακοίνωσιν. Ἐλάδουμεν, ἄλλως τε, τηλεγράφημα τοῦ κ. Κολιαλέξη, πληροφοροῦντος ἡμᾶς ὅτι ἐρχεται διὰ τὸ ἀποφασισθὲν ταξιδίδιον τῆς Θεσσαλονίκης. Θὰ ἦτο ἀνάξιον ἐμοῦ νὰ ἔχω ἀπατηθῇ τόσον περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν προσώπων, εἰς τὰ ὅποια ἀνείδθη τὸ ναυτικόν, ἢ διὰ τόσον θυσιῶν καὶ προσπαθειῶν ἀνασυγκροτηθεῖσα μοῖρα, καὶ τῆς ὁποίας πρόκειται ἀκριβῶς νὰ ἐπιβῶ τὸ Σάββατον, μεταβαίνων εἰς Θεσσαλονίκην.

—Ποῖος ὁ σκοπὸς τοῦ ταξιδιδίου σας;

—Μεταβαίνω κατὰ τηλεγραφικὴν πρόσκλησιν τοῦ δημάρχου κ. Πατρικίου, ὅπως καταθέσω τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ μεγάλου ἔργου, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ συντελεσθῇ ἐκεῖ, τοῦ δικτύου ὑπονόμων τῆς πόλεως. Ὅπως βλέπετε, τίποτε δὲν συμβαίνει μετὰ τὸ ναυτικόν, ἀλλ' οὔτε καὶ θὰ εἶναι εὐκολον, ἄλλως τε, νὰ συμβῇ. Περὶ τούτου ἂς εἶναι

πάντες ἀπολύτως βέβαιοι».

Ἐν σχέσει μετὰ τὰς διαδόσεις περὶ ἀναμίξεως τοῦ στόλου εἰς τὴν παρατηρηθεῖσαν κίνησιν, ὑπῆρχον πληροφορίαι βεβαιόσαι διὸ ὁ στόλος περὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Μετὰ τὴν τελευταίαν συνεργασίαν τοῦ κ. Παγκάλου μετὰ τοῦ κ. Χατζηκυριάκου εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ τελευταίου, ἐγνώσθη ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν κ. Μπότσης καὶ ὁ ἐπιτελάρχης κ. Γονατῆς ἐπρόκειτο νὰ παραιτηθῶν. Συγχρόνως ἐκινολογήθη ὅτι ὁ στόλος ὑπὸ τὸν κ. Κολιαλέξην, ἐυδοκίμενος εἰς Πόρον, εἶχεν ἀναμειχθῇ εἰς ἐνεργείας κατὰ τῆς Κυβερνήσεως. Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας, ἡ μοῖρα τοῦ Πόρου κατέπλευσεν εἰς τὸν ὅρμον τοῦ Μαυραδῶνος, ἐκεῖθεν δὲ ὁ κ. Κολιαλέξης ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν. Τὴν ἰδίαν νύκτα διεβιβάσθη πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς μοίρας κ. Κολιαλέξην τηλεγράφημα, δι' οὗ διετάσσεται ὁ κατὰ πλοῦς τῆς μοίρας εἰς τὸ Νέον Φάληρον, προκειμένου νὰ ἐπιβῇ ἐνδὲς τῶν σαφῶν αὐτῆς ὁ πρωθυπουργὸς κ. Πάγκαλος, κατευθυνόμενος εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ θὰ πλεύσῃ ὁλόκληρος ἡ μοῖρα εἰς Θεσσαλονίκην καὶ μετὰ τὴν ἀποδίδασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἥτις θὰ γίνῃ τὸ Σάββατον, θὰ ἀποπλεύσῃ ἐκεῖθεν πρὸς ἐκτέλεσιν γιμνασιῶν εἰς τὸν Θεσμικὸν κόλπον.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ ἐξέλιξις τῆς συναλλαγματικῆς μας κινήσεως κατὰ τὴν διαρρέυστα ἐβδομάδα ἐπέδειξε τάσεις βελτιώσεως τῆς τιμῆς τοῦ ξένου συναλλάγματος.

Ἀντιθέτως ἡ ἀγορὰ τῶν ἀξιῶν καὶ χρεωγράφων ὑπέστη ἐπανειλημμένας πτωτικὰς διαταραχὰς λαβούσας μάλιστα καὶ τὴν μορφήν υποτιμητικοῦ πανικοῦ.

Ἀτυχῶς ὁλόκληρος ἡ χρηματιστικὴ ἀγορὰ μας διατελεῖ ἀπὸ τινος ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἐκαστοτε κυκλοφορουσῶν διαδόσεων.

Εἰς τὰς περὶ εἰδικῆς φορολογίας τῶν ἀξιῶν καὶ τίτλων διαδόσεις προσετέθησαν ἐσχάτως καὶ αἱ διάφοροι περὶ κινήματος ἀντισυγκρατικῆς φημαι, αἵτινες σπουδαίως διετάραξαν τὴν χρηματιστηριακὴν γαλήνην καὶ ἡρεμίαν.

Ἀποβαίνει ἐπιστατικὴ πλέον ἀνάγκη ἡ παρακώλυσις καὶ καταπολεμητικὴ διάψευσις τῶν κυκλοφορουσῶν φημῶν οὐ μόνον διὰ λόγων καὶ

ἀπλῶν δηλώσεων, ἀλλὰ διὰ τῆς πραγματικῆς ἀποκαταστάσεως οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἡρεμίας.

Μεταξὺ ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς συνήθη σύμβασις σχετικὴ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τελευταίου δημοσιευθέντος περὶ ἀναγκαστικοῦ δανείου Διατάγματος.

Διὰ τοῦ πρώτου άρθρου τῆς συμβάσεως ὀρίζεται ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα ὑποχρεοῦται ν' ἀκυρώσῃ τὰ ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ καὶ ἐν τοῖς ταμείοις αὐτῆς διαθέσιμα πρὸς κυκλοφορίαν τραπεζογραμμάτια ὀνομαστικῆς ἀξίας ἄνω τῶν 20 δαχμῶν καὶ εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν νὰ ἐκδώσῃ νέου τύπου τοιαῦτα ἴσης ἀξίας. Ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν νέων τραπεζογραμμάτων βαρύνει κατὰ τὸ ἥμισυ μὲν τὸ Δημόσιον, κατὰ τὸ ἕτερον δὲ ἥμισυ τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν.

ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ

ΠΩΣ ΕΦΘΑΣΑΜΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΝ

Ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς ἐτάχθη μετὰ τὸ μέρος τῶν στασιαστῶν, οἵτινες, ἐπιλησμονες γενομένοι τοῦ ὅρκου τῶν καὶ δολοφονήσαντες ἐν μιᾷ νυκτερινῇ συστάσει τὴν πειθαρχίαν καὶ τὸν στρατιωτικὸν κανονισμὸν, διετέλουν εἰς τοιαύτην σύγχυσιν, ὥστε ἐγκαταστήσαν εἰς τὸ πρωτόκολλον τῶν ὡς ἀπώλειαν τῆς στρατιωτικῆς τιμῆς τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τῆς στάσεως τῶν, τὴν ὁποίαν ἐφρόντισαν νὰ ἐπενδύσουν μετὰ τὸν μεγαλοπρεπῆ μηχανὸν «Ἐπαναστάσεως» ἐπισημοῦσας τὴν ἀνθρώπινον τῆς χώρας.

Διεπαρτήθη τότε τὸ μέγιστον τῶν κατὰ τὸ κράτος καὶ τῆς πατρίδος ἐγκλημάτων, εἰς τὸ ὁποῖον πάντες συνήργησαν, ὅλοι δ' ἀνεξαιρέτως φέρομεν τὴν εὐθύνην, διότι ἀπετέλεσε τὴν ἀπαρχὴν τῶν συμφορῶν τῆς πατρίδος, αἵτινες ἐπηκολούθησαν, καὶ ὑφίσταμεθα σήμερον τὰς συνέπειάς.

Ἀντὶ δηλαδή ὁ Τύπος, οἱ πολιτικοὶ τῆς χώρας, αἱ τάξεις τῶν διανοουμένων καὶ ὁ λαὸς σύμπας νὰ ὀρθωθῶν ἐνώπιον τῶν στασιαστῶν καὶ νὰ εἰπῶσι πρὸς αὐτοὺς: «Ἡμεῖς, ἀναγνωρίζομεν τὸν πατριωτισμὸν σας, ἀλλὰ εἴθε οἱ μάλλον ἀνάρμοδι νὰ ἐπιληφθῆτε τοῦ ἔργου, τοῦ ὁποῖου διεκδικεῖτε νὰ γίνετε οἱ πρωτοῦροι», ἐνηγκαλίσθησαν αὐτοὺς ὡς σωτήρας τῆς Πατρίδος καὶ καθιέρωσαν ὡς δικαίωμα τῶν ἀξιωματικῶν τὴν κηδεμονίαν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ τὴν ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ τὰ ἔργα τῆς. Ποῖα καὶ πόσα δεινὰ ἐπεσώρευσε τὸ ἐπικρατήσαν ἐκτοτε τοιοῦτον πνεῦμα μεταξὺ τῶν στρατιωτικῶν, διοικούντων καὶ διοικουμένων δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ὑποστηρίχῃ δι' ἐπιχειρημάτων. Παρίσταται ταῦτα ἡμῶν ζωντανὰ ἐνώπιον ἡμῶν. Οὐδ' οἱ σωφρονέστεροι τῶν στρατιωτικῶν κατάρθωσαν νὰ ἀποφύγουν τὴν ἐπὶ τῆς δράσεως τῶν ἐπιδράσιν τῆς οὕτω θεθείσης ἀρχῆς. Ἡ δημοσιόγραφία, χάριν τῆς «ἐνημερότητος» καὶ διὰ τὸ ἀκριβέστερον ὑπὸ τὴν ἐπιδράσιν τῆς κρατουμένης τότε τάσεως σκανδαλοθηρίας, ἔσπειρε νὰ μυηθῇ εἰς τὸ κίνημα πρὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ καὶ νὰ ἐναρμονίσῃ τὰς καθημερινὰς ἀφηρογραφικὰς συναυλίας μετὰ τὴν κατεστῆσιν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν στασιαστῶν. Οἱ πολιτευταὶ ἄλλοι μὲν διὰ τῆς ἀποχῆς τῶν, ἄλλοι δὲ διὰ τῆς ἐσπευσμένης συμμετοχῆς τῶν, ἢ τῆς ἀνεκτικότητός τῶν, οἱ διανοούμενοι μετὰ τὸν θερμότατον ἐνθουσιασμὸν τῶν παρέσχον χεῖρα βοήθειας εἰς τὴν ἐκρήξιν τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ κρατι-

κοῦ οικοδομήματος.

Αἱ φράσεις «ἀνθρώπις», «ἀνάγκη εὐλικριτείας», «ζήτημα τιμῆς», «ἐγκαταρίσις» ἐπιπλήζοντο ὡς τὰ κυφέντα τῆς μεγάλης ἐθνικῆς χαρᾶς καὶ εἰς τὰ στόματα ἀκόμη τῶν ὀρεσίδιων ποιμένων, εἰς τὰς ἐσχάτας τῆς Ἑλλάδος.

Προτοῦ ἐκδηλωθῇ ἡ «Ἐπανάστασις» ἐπὶ σήμερον τὸν Ἰουνίον τοῦ αἵτου αἵτους ἡ κυβερνήσις Θεσπικὴ μετὰ τὴν ἀσταθὴν πλειψηφίαν τῆς ἀνετάρπῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ διεδεχθῇ αὐτὴν ἡ κυβερνήσις Ἑλλάς, τῆς ὁποίας ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς κ. Ἀθ. Μιαούλης ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων μυηθέντων εἰς τὴν κίνησιν τῶν ἀξιωματικῶν. Ὁ Βάλλης ἐσχεπτέτο νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς καὶ τὴν διενέργειαν ἐκλογῶν. Ἀλλὰ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου μία ἐπιτροπὴ ἀξιωματικῶν, ἐτοῦ Αὐγούστου μία ἐπιτροπὴ ἀξιωματικῶν, ἐπισκεφθεῖσα τὸν Πρωθυπουργόν, ἤλθισε τὴν σύγκλησιν τῆς Βουλῆς εἰς νέαν Σύνοδον ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ κράτους ἀντὶ νὰ ὑποδείξῃ εἰς τοὺς ἐπισκεφθέντας αὐτὸν ὅτι ὠφείλον νὰ ἐπανεέλθουν εἰς τοὺς στρατιώτας τῶν καὶ νὰ πειθαρχήσουν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως, ἀπεδέχθη προθύμως τὴν ὑπείκειν τῶν. Οὕτως ἐνεπαρρηθῆσαν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας νέα τριμελὴς ἐπιτροπὴ ἐνεφανίσθη κομίζουσα κατάλογον αἰτημάτων. Τότε μόνον ὁ Βάλλης ἤλθισε τὸν πρώτον θεμελιώδες σφάλμα ὅσον διέπραξε καὶ ἠθέλησε νὰ ἀπορρίψῃ τὰ αἰτήματα, διατάξας τοὺς κομιστάς τὸν νὰ μεταβῶν εἰς τοὺς στρατιώτας τῶν. Ἀλλ' ἦτο πλέον ὀργά. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας τὸ κράτος κατέκειτο πτώμα σφαδάζον εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Γουδὶ καὶ ὁ Δημήτριος Βάλλης καθρέφθη ἀπὸ τῆς ἐπόμενης.

Πολιτικοὶ τινες ἔχοντες ὡς μόνον ἰδανικὴν τὴν ἀνοδὸν τῶν εἰς τὴν ἐξουσίαν, εὗρον εὐκαιρίαν ἐκνοσηρίσεως τῆς ἀρχομανίας τῶν καὶ ἐσπευσαν νὰ ταχθῶν ὅχι βεβαίως πρὸς τὸν ἀκέραιον τῆς «Ἐπανάστασεως», ἀλλ' ὑπὸ τοὺς πολυαριθμοὺς πτερυσιτῆρας τῆς. Ὁ Κυριακούλης Μαυρομυχάλης ἐδέχθη νὰ σχηματίσῃ κυβερνήσιν, ἥτις θὰ ὑφίστατο μόνον κατὰ τύπους καὶ θὰ ἐχρησίμευε μόνον διὰ νὰ ἀρῇ τὰς πολιτικὰς εὐθύνas τῶν ἔργων τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ καὶ τῆς τοιοῦτου τύπου κυβερνήσεως πραγματικὸς ἡγέτης ὑπῆρξεν ὁ τότε ὑπουργός

τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐξήτει ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην νὰ γίνῃ παιδαγωγὸς τοῦ υἱοῦ του.

Φίλιππος Ἀριστοτέλει, χαίρειν! —Μάθε ὅτι ἀπέκτησα υἱόν. Εὐχαριστῶ δὲ τοὺς θεοὺς ὅχι τόσον διότι μοῦ τὸν ἔδωσαν, ὅσον διότι τὸν ἔφεραν εἰς φῶς σου ζώντος. Διότι ἐλπίζω, ὅτι ἀνατρεφόμενος καὶ διαπαιδαγωγούμενος ὑπὸ σοῦ, θὰ δευχθῇ ἄξιος τοῦ πατρὸς του καὶ τῆς αυτοκρατορίας, τὴν ὁποίαν ὁφείλει μίαν ἡμέραν νὰ κυβερνήσῃ.

Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ μοῦ φαίνεται ὡς καὶ θανάσιμον διπλωματικὸν ἀριστοῦργημα. Δὲν δύναται τις νὰ ὑποπτευθῇ, ὅτι ὁ Φίλιππος εἶχεν ἐκτιμήσει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Στρατηγίου, τοῦ ὁποίου τὰ μαθήματα, μὲ ἕνα τέτοιον μαθητὴν, θὰ ἐπὶ γαίαν εὐδὺς σιὰ χαμένα. Ἀλλὰ ἡ ἀνακήρυξις τῆς μακεδονικῆς κυδερνήσεως ὡς κυδερνήσεως τῆς Ἀὐτοκρατορίας καὶ τοῦτο διὰ τὰ περιποιηθῆ τιμὴ εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν ἑλληνοισμὸν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πρίγκηπος τῶν φιλοσόφων, εἶναι ἀπὸ τὰς ἀριστοτεχνικὰς ἐκείνας πράξεις, αἱ ὁποῖαι κατακτοῦν τὰς καρδίας ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἀπὸ μίαν στρατιωτικὴν ἐνέργειαν. Εἶναι γνωστὰ τὰ ἐπακολουθήσαντα.

Ἡ ἐγκαθίδρυσις τῶν ἐλληνικῶν ἀποικιῶν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν εἶχεν ἀπὸ πολλοῦ προκαλέσει τὴν ὀπισθοχώρησιν τῆς Ἀνατολῆς, ὅταν ἡ ἐπιχείρησις τοῦ ἐξασιατισμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἦγαγε τὸν Δαρεῖον, τὸν ἑξέστην, ἀκολουθουμένους ὑπὸ ἀναγνυμένων στρατιωτῶν, εἰς τοὺς πανικοῦς τοῦ Μαγαδῶνος καὶ τῆς Σαλαμῖνος καὶ εἰς τὴν τελειωτικὴν ἦταν τῶν Πλαταιῶν. Ὁ Μακεδὼν, ἄγριος, μὲ τὰς δολιότητάς του ὡς ψευδοπολιτισμὸν, εὐρίσκειτο ἕτοιμος διὰ μίαν ἀνταπόδοσιν τῆς κατακτητικῆς προπαθείας, ἥτις δὲν ἠδύνετο νὰ ὀρθωθῇ κατὰ τῆς Ἀσίας παρὰ μόνον μετὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς ἄλλην, ἄλλως τε, βλέψιν τὴν ἑλπίδα τῆς ἀφελούς φράσεως: νὰ τὴν πάσῃ καὶ νὰ τὴν φυλάξῃ. Ἀνεπανορθώτως ἐξασχισμένη ἀπὸ τὰ ἴδια τῆς τὰ χέρια, ἡ Ἑλλάς τότε δὲν εἶχεν ἄλλην λεωφόρον παρὰ τὸν «Ἀθηναῖον νικητὴν» τοῦ Μήδου καὶ, μέσα εἰς τὰς Ἀθήνας, δὲν εἶχεν ἄλλην ἐπαλξιν ἀπὸ τὸν Δημοσθένη, διὰ νάντισθῃ, εἰς τὰ τεχνάσματα καὶ εἰς τὰς στρατιωτικὰ ἐγχειρήματα τοῦ «βαρδάρου» καὶ λόγῳ τῆς περιστάσεως ἐξελληνισμένον Φίλιππον.

Ὁ Φίλιππος, ὁ ὁποῖος ἔμελλε νὰ τελειωθῇ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου—βιαίου ἐκτελεστοῦ καὶ ἰδεαλιστοῦ

συγχρόνως—δὲν θὰ ὑψωθῇ ποτέ, ἄλλως ἢ διὰ τεχνηέντων λόγων, ὑπεράνω τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ κατακτητοῦ. Οἱ λαοὶ οὐδέποτε ἀκολουθοῦσαν προθύμως ἄλλους ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς, οἱ ὁποῖοι τοὺς ζητοῦν τὸ αἷμα των. Ὅποιος φιλοδοξεῖ ἀνώτερα τοῦτου βλέπει ἐαυτὸν καλούμενον νὰ παράσῃ δείγματα βραχυπροσέοις ἐμπειριοῦ μέσα εἰς τὸ ἀχανὲς πεδίου τῆς μάχης, ὅπου ὅλα τὰ συμφέροντα, ὅλα τὰ πάθη θὰ ἐξακολουθοῦν ὑπὸ ἰδανικὰς μεταμειώσεις, ἢ εὐκαιρία τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ὁποίων οὐδέποτε θὰ ἐκλείψῃ. Ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἄξιαν ἴσως περισσότερον ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν τῶν προσοριμῶν, τὸν ἡμιτελῆ, τὸν ἀνεκπλήρωτον. Παρὰ τὸ ἐκ τῆς κολακείας συμφέρον, ἔπρεπε ὁ Φίλιππος νὰ εἶχε πράγματι ἐπηρεασθῇ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰ δῶση ὡς παιδαγωγὸν εἰς τὸν υἱόν του τὸν Ἀριστοτέλην. Ἡ μακεδονικὴ σκοτία, φωτισμένη ὑπὸ ἀνταρχειῶν τοῦ δύντος ἑλληνισμοῦ, ὑφίστατο τὴν γοητείαν ἐνὸς ἰδεώδους ὑπὲρ τὸ δέον ὑψηλοῦ, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ ὁ κατακτητὴς νὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ πάρα πολλὰ ὠραῖον, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ νάντισθῃ εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ τὸ ὑποτάξῃ, ὅπως θέλει τὸ παιδί νὰ πιάσῃ τὴν σαπυνοφόρον μετὰ κίνδυνον νὰ τὴν σπάσῃ.

Ἐφαρμόζων χονδροειδὲς σχέδιον ἐδαφικῆς ἐπεκτάσεως, ὁ Φίλιππος εἶχε κατακτήσει τὴν Ἰλλυρίαν, τὴν Θεσσαλίαν καὶ αὐτὴν τὴν Θράκην, χωρὶς ἡ Ἀιτική, ἂν καὶ παραδιδόμενη ὀλόκληρος εἰς τὰς ἐσωτερικὰς διενέξεις τῆς, νὰ αἰσθανθῇ ἐαυτὴν ἀπειλουμένην. Ἡ ὥρα ἐπλησίαζεν, ἐν τούτοις, καθ' ἣν ἡ τρομερώτερά κλίσις τῆς ὠραιότερας ἱστορίας ἐπρόκειτο νὰ φέρῃ ἀντιμετώπους τὴν χυδαιοτέραν κτηνωδίαν τοῦ σιδήρου καὶ τὴν ὑψηλότεραν πτῆσιν τῆς σκέψεως. Ὅσον ἀσφαλῶς μὴ ἡμέρα θὰ φέρῃ τὴν νίκην τοῦ πνεύματος, ἐξ ἴσου ἀσφαλῶς θὰ ἠδύνετο τις νὰ προσέτῃ ὅτι ὁ παροξυσμὸς αὐτὸς τῆς νοσηρᾶς βίας θὰ ἔβλεπεν ἐν πρώτοις ἀφανισμένην τὴν βίαιον ἐλπίδα μίαν εὐδραστὸν πραγματοποιήσεως τοῦ κάλλους. Ἡ Ἑλλάς, αὐτοσπαταλωμένη, ἐτόλμιζε νὰ στήσῃ ἕναν ἄνδρα ἀντιμέτωπον τῆς ἀρεσκῆς μοῖρας. Τοῦτο ἠδύνετο νὰ φέρῃ τὴν νίκην. Ἐσήμανεν ὅμως τὴν ἦταν τοῦ ὠραιότερου λαοῦ τῆς ἱστορίας, λόγῳ ἀνεπαρκούς θελήσεως.

Αἱ Ἀθῆναι, φλέγοντα τότε ἐστία φώτων, ἐκράτουν τὸν κόσμον ἐκθαμβὸν πρὸ τῆς λάμψεως τῆς διανοήσεώς των. Ἀπὸ τὴν ἰω-

ρίαν ἕως τὴν Μεγάλην Ἑλλάδα, διὰ μέσον ὅλων τῶν σημείων ἐπαρῆς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, διὰ μέσον τῶν σταθμῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἡ Ἑλλάς ὅλων τῶν ἰδεαλισμῶν ἀνῆγγελλεν, ἔδρα, ἐδίδασκεν. Ἐξήτας εὐγενεστέρας ὥρας τῆς ὑψηλότερας ζωῆς, ἥτις ποτὲ ὑπῆρξεν. Ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους στοχασμοὺς τῶν Ἰνδιῶν περὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ περὶ τοῦ κόσμου (Βέδα, Βεδάντια, Σαμύα, Βοῦδδισμός). μία μεγάλη ἐκρηκτικὴ πνευματικὴν παραδόσεων εἶχε διαχυθῇ ἕως τὰς ὄχθας τῆς Μεσογείου,—ὅπως διαπιστοῦν αἱ ὁμοιότητες τῶν μεγάλων ἰνδικῶν ποιημάτων καὶ τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, καθὼς καὶ οἱ κίονες τῶν Ἰνδιῶν, οἱ μαρτυροῦντες περὶ τῶν βουδδικῶν ἀποστολῶν τοῦ μεγάλου αυτοκράτορος Ἀσόκα μέχρι τῆς Συρίας, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἡπείρου, τριακόσια χρόνια πρὸ Χριστοῦ. Ὅλον τὸ μέλλον τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου ἦτο τοῦ λοιποῦ συνδεδεμένον πρὸς τὴν τύχην τῆς ἰλιγγιώδους αὐτῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐν δόξῃ ἰδεαλισμοῦ.

Ὁ MAX MULLER παρετήρησεν ὅτι, χωρὶς τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος, θὰ ἦμεθα ὁπαδοὶ τῆς θρησκείας τοῦ Ζωροάστρου. Ἐπὶ πλέον δὲν ἀμφισβητεῖται, ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἡττῆς τοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ ἐιδωλολατρισμοῦ, ὁ ἡλιακὸς θεὸς Μίθρας, εἰσαχθεὶς ἐκ Περσίας ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τῶν ρωμαϊκῶν λεγεώνων, ἐστάθη ἀντίροπος, ἐπὶ τινι καιρῷ, τῆς φλογερᾶς προπαγάνδας τοῦ ἀποστόλου Παύλου μέσα εἰς τὸν διστίζοντα κόσμον τῶν Ἑθνικῶν. Αἱ σιῆλαι τοῦ ἐξ Ἀνατολῆς ἐλθόντος νέου Θεοῦ ὁμιλοῦν ἀκόμη εἰς τὰ μυστήρια μας. Ὁ χριστιανισμὸς, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπανενδύονται τόσα βουδδικά στοιχεία, ἔμελλε νὰ ὑπεροβίσῃ κατόπιν βιαίου ἀγῶνος τόσον λόγῳ τῆς εὐγενεῖς ἐπιμονῆς τῆς προσπάθειας, ὅσον καὶ λόγῳ τῆς ἀνωτέρας προσαρμογῆς τῆς ἰουδαϊκῆς αἰρέσεως πρὸς τὰς νέας μορφὰς συγκλητικότητων, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις, κατόπιν τόσων ταραχῶν, ἔμελλε νὰ ἐνοποιηθῇ, νὰ γονιμοποιηθῇ τὴν εὐρωπαϊκὴν ἡπείρον.

Ἡ Περσία, ἐπανεληθούσα εἰς τὰς στείρας διασκορπίσεις τῶν ὀνείρων τῆς ἐξανέστης μίαν διανοητικὴν προσπάθειαν ἐξηρηλάνθη. Ἦτο ἐτοιμὴ δι' ὅλους τοὺς κατακτητάς. Ἐξω τῆς ἱστορίας εὐρισκόμενοι, οἱ γαλάται πρόγονοί μας ἄλλοτε ἐκλυθέντες μέχοι τῶν Δελφῶν ἀπὸ τὰς πλοῦτις τοῦ Ἀπόλλωνος, ἠννόουν ἀκόμη ἐκκοιτῶν καὶ δὲν ἐφαινότο ἰσχυροί εἰς τὸ ἔργον τοῦ πολιτισμοῦ. Ματαίως αἱ ὁδοὶ τῶν εἶχαν γὰρ

σεῖ ἕως τὰς τείχας τοῦ Καπιτωλίου. Ἡ Ρώμη, ἀγρία, ἐπερὶεμεν τὴν ἡμέραν τῆς, προωρισμένη νὰ περιέλθῃ καὶ αὐτὴ εἰς φάσεις τῆς ἐσχάτης παρακμῆς, αἰτνες ἔμελλον—μέσα εἰς τὸν συναγωνισμὸν ὅλων τῶν προσδραμονσῶν θρησκειῶν—νὰ προσεέρον τὴν δάφνην τῆς ὑπεροχῆς, κερδηθεῖσαν, μετὰ τρομεροῦς ἀγῶνας, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ Γολγοθᾶ. Ἡ συμβολικὴ μεγάλη λαυπαδοδρομία, ἡ ὁποία ἀπὸ τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγης μέχρι τοῦ Ὀλύμπου καὶ τοῦ Νείλου, ἔμελλε νὰ μεταβιβάσῃ τὸ ἱερὸν πῦρ πρὸς τὰς γενεάς, τὰς ἀξίας νὰ τὸ φέρον. Ὑπέρτοχος μοῖρα τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰς δυσσιώτους ἐκείνας ἡμέρας, ὑπῆρξεν ὅχι μόνον ἡ διάδοσις τοῦ φωτός, ἀλλὰ καὶ ἡ ζωογόνησις του διὰ μίαν διστάτην κυδερῆσιν διὰ τοῦ κάλλους.

Διὰ τὴν μεγαλειότητα νὰ ἔχῃ τὴν ἀσθενὴ πλευράν του; Ἐνα θανασιὸν ἐνοτικὸν ἀνήγαγε τὴν Ἑλλάδα εὐκολώτερον εἰς τὴν ἀσφομύωσιν τῶν ἀνωτέρων μερῶν τοῦ ὁλοῦ τῆς παρὰ εἰς τὴν μετέκτασιν του εἰς ἐνεργείας ζωῆς πραγματοποιημένης. Εἶναι λοιπὸν εὐκολώτερον, δι' ἕνα λαόν, νὰ ἐπιτελέσῃ θάνατον παρὰ νὰ βαστάσῃ ὑπομονητικῶς τὰς κατετοιχὰς ποσπαθείας, αἱ ὁποῖαι μέλλον νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ ἀποτελέσματά των: Τὸ ἀνθρώπινον ἔργον, διὰ τὴν τελείωσιν του, θέλει πτήσεις φαντασίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖ ἐξ ἴσου ἐπιτακτικῶς, συναρμονίαν δεικνύουσαν.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Α. Καλυβιώτην, Ὀλυμπιάδα. Ἐπιστολή σας καθὼς καὶ ἐτησίαν συνδρομὴν σας πρῶτον ἔτους ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.—Κον Βασίλ. Τουρπάλην, Θεσσαλονίκην. Ζητηθὲν τεῦχος ἀπεστάλη.—Κον Δημ. Ἀρμενιάδην, Ἰατρὸν, Νικησιάνην. Ἐτησίαν συνδρομὴν σας δευτέρου ἔτους ἐλήφθη καὶ σας εὐχαριστοῦμεν. «Μάρτυρες» ἀπεστάλησαν.—Κον Π. Ποδαρῆν, δικηγόρον, Βόλον. Ἐτησίαν συνδρομὴν σας δευτέρου ἔτους ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.—Κον Μ. Ι. Ζιάκαν, ἑμπορόν, Πρέβεζαν. Σειρήν σας δευτέρου ἔτους ἐλήφθη καὶ σας εὐχαριστοῦμεν. Τὰ ζητηθέντα 2 σόματα «Μαρτύρων» ἀπεστάλησαν.—Κον Ροβέρτον Δημητρακόπουλον, ἑαυτὸν. Ἐξάμηνος συνδρομὴν σας δευτέρου ἔτους ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Παράκλησίς σας ἐλήφθη ὑπ' ὄψει.—Κον Σπύρον Παντελόπουλον, δικηγόρον, Κορῶν. Β' ἔξάμηνος συνδρομὴν πρῶτον ἔτους ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.—Κον Κ. Πολυχρονόπουλον, ἰατρὸν, Σέρρας. Ἐξάμηνος συνδρομὴν σας δευτέρου ἔτους ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.—Κον Γ. Μωραΐτην, μηχανικόν, Λαύριον. Ἐτησίαν συνδρομὴν σας δευτέρου ἔτους ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΟΥΝΑΡΗ

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΝ ΑΙΓΙΩ ΚΑΤΑ ΤΟ 1912

«Έχω πίστιν απόλυτον ὅτι μόνον ὑγειῶς λειτουργοῦν τὸ Κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα δύναται νὰ βοηθήσῃ τὴν πρόοδον τῆς Πατρίδος μας».

Προκειμένου νὰ διενεργηθῶν αἱ πρῶται μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος ἐκλογαὶ τακτικῆς Βουλῆς κατὰ τὸ 1912, ἐπεκράτει καθ' ἁπασαν τὴν χώραν ἀκατάσχετος παμθενιζελισμός. Ὁ Δημήτριος Γούναρης ἀντεπεξῆλθε σθεναρῶς ἀποκαλύπτων τὴν ἀσκηθεῖσαν τραγελαφικὴν πολιτικὴν κατὰ τὴν προηγουμένην διετίαν ὑπὸ τοῦ κ. Βενιζέλου, δι' ἐπιχειρημάτων ἀκαταμαχίτων καὶ δι' ἀντιπολιτευσεως ἐντίμου καὶ ἀξιοπρεποῦς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἐκτοτε ἐφαρμοσθεῖσας σφοδραντικὰς μεθόδους ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ κόμματος κατὰ τῶν πολιτικῶν ἀνταλίων τοῦ.

Γενόμενος δεκτὸς μετ' ἀπεριγρύπτου ἐνθουσιασμοῦ ἐν Αἰγίῳ, ἐξεφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος Ἀντωνίου τὸν αὐτοῦ λόγον περιέχοντα ὑπέροχα πολιτικὰ διδάγματα καὶ ἀποτελούντα λεπτομερῆ ἀποκάλυψιν τῆς τότε βενιζελικῆς πολιτικῆς:

«Ἀπὸ βάθους καρδίας σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὰ εὐμενῆ πρὸς με αἰσθημάτων σας, τὰ ὁποῖα ἡ δεξιότης σας ἡ οὕτω πανηγυρικὴ διαδήλωσις. Ἡ εὐμένεια ὑμῶν μοι εἶναι ἰδιαίτερος πολῦτιμος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ συντριβῇ πᾶς ὅστις ὁπωσδήποτε ἀνερμήχθη κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα τῆς χώρας, ἵνα ἐπὶ τῶν ἐρεπίων στηριχθῶσιν ἐκεῖνοι τοὺς ἑποῖους παρέδωκεν ἡ λαϊκὴ ἐμπιστοσύνη, κατὰ τὴν ἐποχὴν, λέγω, ταύτην, ἡ ὑμετέρα εὐμένεια μοι παρέχει τὴν παρηγορίαν ὅτι αἱ προθέσεις, αἵτινες ἐνέπνευσαν τὸν ἐν τῷ παρελθόντι πολιτικὸν ἀγῶνά μου, ἀναγνωρίζεται ὅτι εἶναι ἀγναί. Ὅμιλῶν πρὸς ὑμᾶς δὲν θὰ σὰς ἐκθέσω τὰς γενικὰς περὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τῆς χώρας σκέψεις μου. Δὲν παρουσιάζομαι τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς. Ἀπὸ δεκαετίας ἀγωνίζομαι τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα. Ἐκ τῆς κατευθύνσεως αὐτοῦ διαγινώσκετε εὐχερῶς τὰς ἐμπνεύσεις με ἰδέας. Καθῆκον ὅμως ἐμὸν ὑπολαμβάνω ν' ἀνακοινώσω ὑμῖν τὴν περὶ τοῦ ἐνεστώτος πεποιθήσιν μου, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς ρυθμισθῇ καὶ τὴν περὶ ἐμοῦ ψῆφόν σας. Τὸ ἐνεστὼς δὲν εἶναι ἀπλὴ ἐξέλιξις τοῦ παρελθόντος. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ παρελθόντος παρεμπίπτει ἡ ἐπανάστασις τῆς 15 Αὐγούστου 1909. Δὲν εἶ-

ναι ἡ στιγμὴ νὰ ἐξετάσωμεν εἰς ποῖα αἷτια καὶ εἰς τίνας τοὺς ἀγῶνας ὀφείλεται τὸ κίνημα τοῦτο. Τοῦτο μόνον σημειῶ ὅτι ὁ κυριώτερος παράγων αὐτοῦ ἡγήρεν ἡ πρὸς πρόοδον τάσις τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, ὠθηθέντος ὑπ' αὐτῆς εἰς ἐξέγερσιν, ἵνα ἄρῃ πᾶν ἐπιπρόσθον εἰς τὴν πρόοδον πρόσκομμα. Τὸ ἐνεστὼς φέρει βαθεῖαν τὴν σφραγίδα τῆς ἐπαναστάσεως, ἥτις διετυπώθη εἰς ὠρισμέναις ἀξιώσεις τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ.

Οἱ ἀναλκάρτεροι τὴν διαχείρισιν τῆς πανδήμου ἐντολῆς νὰ πραγματώσωσι τὰς ἀξιώσεις ταύτας οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν κατὰστασιν τοῦ παρελθόντος. Ὅταν ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς, τὸ παρελθὸν εἶχε καταλυθῇ. Καὶ δὲν δύναται νὰ διεκδικήσῃ τὴν διὰ τὴν κατάλυσιν αὐτοῦ δάκρυον. Καθῆκον ἔχον νὰ λογιβοτήσωσι διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς νέας καταστάσεως, τὴν ὁποίαν παρέλαβον ἀπὸλλανμένην τῶν ἀτελειῶν τοῦ παρελθόντος. Καὶ σὺς καθῆκον ἔχετε νὰ ζητήσετε ἀπ' αὐτοὺς λόγον περὶ τῆς ἐπιτελέσεως τῆς ἐντολῆς, τὴν ὁποίαν τοῖς ἀνεθέσατε. Ἡ ἐντολή σας ἦτο ἡ πραγμάτωσις τῶν σκοπῶν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ ἐπανάστασις ἐκινήθη ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν πολιτικὴ ἀτελὴς ἐξυπηρετεῖτο, διότι μέγα μέρος τῶν ὀλικῶν δυνάμεων τοῦ κράτους διετίθετο οὐχὶ σκοπῶν, τοῦτο δὲ συνεπῆγε καὶ ἐξάντλησιν τῆς χώρας ὑπερμέτρως βαρυνομένης. Καὶ ἡ λύσις, ἵνα ἡ ἐλάττωσις χρησιμοποίηθῃ ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς ἀνακούφισιν τῆς καταπεποννημένης χώρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν αὔξησιν τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δαπανῶν ἐπὶ τὸν ὅσον τοῦ ἐθνικοῦ γόητρου. Τούτων τῶν ἀξιώσεων τὴν πραγματοποίησιν ἔλαβον ἐντολὴν νὰ ἐπιδιώξωσιν οἱ σήμερον διευθύνοντες τὰ κοινά. Πῶς τὰς ἐπραγματοποίησαν; Ἀπλούστατα ἀντιστοφῶς. Ἀντὶ νὰ ἐλαττώσωσι τὰς δαπάνας, ὧν τὴν ἐξοικονόμησιν ἔλαβον ἐντολὴν νὰ ἐπιδιώξωσιν, ἤρξαν αὐτὰς κατὰ δεκάδα ἐκατομμυρίων καὶ πλέον. Ἀντὶ νὰ ἐλαττώσωσι τὰ βάρη τὰ κατεπονούντα τὴν γῶνιν ἤρξαν αὐτὰ κατὰ 18 ἐκατομμύρια. Τὰς δὲ ναυτικὰς δαπάνας τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ ἡλάττωσαν, κα-

ταργήσαντες καὶ τὸ εἰδικὸν ταμεῖον τῆς Ἀμύνης, τὸ ὁποῖον ἐξησφάλιζε τὸν ἐφοδασμὸν τῆς ἐπιστρατεύσεως.

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα πάντων τούτων δύνασθε εὐχόλως νὰ τὸ ἴδητε. Πῶς ἐν βλέμμα πρὸς Βορρᾶν καὶ θὰ ἴδητε τοὺς Μητροπολίτας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀποινὶ σφαζομένους, μὲ ἀπαγόμενους καὶ τῆς διαμαρτυρίας εἰς ἡμᾶς ἐπὶ τῶν ἀνυσιουργημάτων. Δὲν σὰς λέγω τί θὰ ἴδητε πραγματοποιεῖν εἰς τὰ ἐλληνικὰ χωρία ἀπὸ πᾶς ὁρδᾶς ἐκείνων, πρὸς τοὺς ὁποῖους εἰναιμὲν φιλικὴν χεῖρα. Πῶς ἐν βλέμμα πρὸς Νότον καὶ θὰ ἴδητε τὴν ἐλληνικωτάτην νῆσον, τῆς ὁποίας οἱ ἀγῶνες, ἀφ' ἧς εἰμεθα ἐλεύθεροι, συγκινούσι τὴν καρδίαν μας, κινδυνεύουσιν νὰ ἀπμακρυνθῇ τελείως ἀπὸ τὰς ἀγκύλας τῆς μητρὸς Ἑλλάδος. Καὶ ἐν θέλετε πληρεστέραν τὴν ἰδέαν τοῦ ὕψους εἰς ὃ ἐφθασε τὸ ἐθνικὸν γόητρον ὑπὸ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν, ἀναμνησθῆτε τῆς ἀποφράδος ἐσπέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεβιάσθη ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεῖα, κύπτουσα τὸν αὐχένα εἰς ἀπειλὴν ἐχθρικῆς ἐπιθέσεως, νὰ ψηφίσῃ πανδημῶς τὴν ἀπόκρουσιν τῆς προσεγγίσεως ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν. Εἶναι ἡ δὲ εἶναι ταῦτα ἀποτελέσματα ἀντιστοφῶς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐπεδίωξεν ἡ Ἐπανάστασις; Τίς δύναται νὰ ἀρνήθῃ ὅτι ἐν τῇ διαχείρισιν τῆς λαϊκῆς ἐντολῆς ἡστόχησαν τελείως οἱ σήμερον διέποντες τὰ κοινά; Δὲν ἀρνούμαι! τὸ ν

πατριωτισμὸν εἰς οὐδέναι Ἑλλήνων οὐδὲ τὰς ἀγαθὰς προθέσεις. Τὸ ἀγαθὸν τοῦτο ἔργον ἀφίνω εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι αἰσθάνονται ὅτι μόνον πλησίον συντριμμάτων φαίνονται γίγαντες! (Ἐὕγε, ἡττοκραταί, πυροβολισμοί). Ἀλλ' ἡ πεποιθήσις μου ἡ ἀκράδαντος εἶναι ὅτι οἱ σήμερον διαχειριζόμενοι τὰ κοινὰ τελείως ἡστόχησαν. Καὶ τῆς πεποιθήσεώς μου ταύτης ἔσομαι στρατιώτης ἐν τῷ πολιτικῷ ἀγῶνι, ἐν ᾧ διεξαχθῶ, ἐάν ἐκλεγῶ. Τὴν πεποίθησιν ταύτην καθῆκον ἔχον νὰ διαδηλώσω πρὸς ὑμᾶς, ἵνα ἀποφασίσῃτε περὶ τῆς ὑμετέρας ψήφου.

Ἐχω πίστιν ἀπόλυτον ὅτι μόνον ὑγειῶς λειτουργοῦν τὸ Κοινοβουλευτικὸν Πολίτευμα δύναιται νὰ βοηθήσῃ τὴν πρόοδον τῆς Πατρίδος μας. Ἡ ὑγιὲς λειτουργία τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Πολιτεύματος εἶναι ὅταν ὁ ἐκλογεὺς ἔχῃ πλήρη τὴν συνείδησιν ὅτι ὁ δίδων τὴν ψήφον τοῦ χορηγεῖ τὴν δυνάμιν τοῦ εἰς τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα τοῦ ψηφισομένου. Σὰς ἐξέθηκα ὁποῖα τις εἶναι ἡ πεποίθησις, ἥτις θὰ καθοδηγήσῃ τὸν ἐνὸν πολιτικὸν ἀγῶνα. Ἐάν ἐγκρίνητε τοῦτον, δώσατέ μοι τὴν πρὸς διεξαγωγὴν αὐτοῦ δυνάμιν διὰ τῆς ὑμετέρας ψήφου.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ)

ΕΠΤΑ ΜΗΝΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΟΣ. - ΑΙ ΠΙΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ. - Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. - ΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΕΣΒΕΙΣ. - ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΣΤΕΜΜΑΤΟΣ.

Συνέντευξις μετὰ τῶν πρεσβευτῶν τῆς Ἀγγλίας SIR FRANCIS ELIOT καὶ Γαλλίας κ. GUILLEMEN τὴν 12ην Ἀπριλίου 1916.

Οἱ πρεσβευταὶ ἦλθον παρ' ἐμοῦ τὴν 11ην πρὸ μεσημβρίας.

Ὁ κ. GUILLEMEN εἶπεν ὅτι, εἰς ἀπάντησιν τῶν διὰ μέρους τοῦ τύπου ἐνεργουμένων σκοπῶν διαδόσεων, σχετικῶς πρὸς τὴν διὰ ξηρᾶς μεταφορὰν τῶν Σερβικῶν στρατευμάτων καὶ πρὸς διασκέδασιν τῶν ἐκ τοιούτων διαδόσεων προερχομένων ἀνησυχιῶν, αἱ κυβερνήσεις Ἀγγλίας καὶ Γα-

λίας ἐνετείλαντο ταῖς Πρεσβευταῖς νὰ μὴ διαβεβαίωσιν, ὅτι, τὰ Σερβικὰ στρατεύματα δὲν θὰ παραμείνωσιν ἐν Παιραιεῖ ἢ ἐν Ἀθήναις καὶ τοῖς περιχώροις, πλέον τοῦ χρόνου τοῦ απαιτούμενου ὥπως μεταβιβάσονται ἀπὸ μίας ἀμαξοστοιχίας εἰς ἑτέραν, ἵνα μεταφερθῶσιν εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐσπευσαν δὲ νὰ πράξωσι τοῦτο αἱ Κυβερνήσεις τῶν ἐνὸς διαρκούν αἱ μετὰ τοῦ Πρεσβεως τῆς Σερβίας διαπραγματεύσεις μας περὶ τοιαύτης μεταφορᾶς καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν τεχνικῶν δυσχερειῶν, ἃς, καθ' ἡμᾶς, παρουσιάζει αὕτη. — Καμμίαν τοιαύτην δι-

απραγμάτευσιν, ἀπήντησα, δὲν διεξάγομεν μετὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Σερβίας. Οὗτος, εἶπον, μοὶ ἐνεχείρισε πρό τινων ἡμερῶν ρηματικὴν ἀνακοίνωσιν, δι' ἧς ἐξέφραζεν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς του νὰ ἐπιτρέψωσιν τὴν διὰ ξηρᾶς μεταφορὰν τοῦ ἐν Κερκύρα Σερβικοῦ στρατοῦ εἰς Θεσσαλονίκην. (Ἰδε Σερβικὴν ἀνακοίνωσιν). Τῷ ἀπήντησα ἀμέσως ὅτι τὴν γνώμην τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐγνωστοποίησα εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, εὐθὺς ὡς μοὶ ἀνέφερον κατὰ πρώτην φορὰν περὶ τούτου, καὶ ὅτι, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ δεῖξωμεν τὴν πρὸς τοὺς Σέρβους συμπάθειάν μας, ἡ γνώμη ἡμῶν ἦτο ἀρνησις παραδοχῆς τοῦ ζητουμένου κατηγορηματικῆ καὶ ἀνέκκλητος. Εἶτα ἀνέφερον τὴν συνέχειαν τῆς μετὰ τοῦ κ. BALOUGDJITCH ὁμιλίας, καὶ ἦν κατελήξαμεν εἰς τὸ νὰ ἐξετασθῶσιν αἱ τεχνικαὶ δυσκολίαι αἱ παρουσιαζόμεναι κατὰ τὴν διὰ ξηρᾶς μεταφορὰν, ἀλλὰ τοῦτο ὅπως ιδιωτικῶς καὶ χωρὶς ἡ ἐξέτασις αὕτη νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δηλωθεῖσαν ἀνέκκλητον ἀπόφασίν μου.

Ὁ κ. GUILLEMIN, ἀφοῦ ἀνέγνω τὴν προορηθεῖσαν διαβεβαίωσιν τῶν δύο Κυβερνήσεων, μοὶ εἶπεν ταύτην, ἐρωτῶν ἂν θέλω νὰ τὴν ἀναγνώσω ἐγὼ αὐτός, καὶ ἐπεὶ τὸ αὐτοχρόνως εἶπεν ὅτι δὲν ἔχει διαταγὴν νὰ μοὶ δώσῃ ἀντίγραφον, ἀπήντησα ὅτι τὴν ἤκουσα ἀναγινωσκομένην, δὲν μ' ἐνδιαφέρει δὲ νὰ τὴν ἔχω ἐγγραφον. ἀφοῦ δὲν θέλει παρουσιασθῇ ἡ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένη περίπτωσις, καθόσον, ὡς κατηγορηματικῶς καὶ ἀνεκκλήτως εἶπον ἡδὴ, δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν διὰ ξηρᾶς μεταφορὰν ἐξῆς στοαστευμάτων διὰ τῆς Ἑλλάδος.

Κατόπιν ἐγένετο λόγος περὶ παροχῆς ἀδείας νὰ στέλλωσιν οἱ Πρόξενοι τῆς Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας κρυπτογραφημένα τηλεγραφήματα εἰς ἄρχας ἐκτὸς τοῦ κράτους. Ἐνέστην τοιαύτην ἄδειαν λέγων ὅτι οἱ Πρόξενοι δύνανται νὰ τηλεγραφῶσι κρυπτογραφικῶς πρὸς τοὺς κ. κ. Πρεσβευτάς, οὗτοι δὲ νὰ διαβιβάζωσι τὰ τηλεγραφήματα, ὡς ἐνομοί τὸ δικαίωμα, πρὸς ὅντινα θέλουσιν ἐκτὸς τοῦ κράτους, οὐχὶ ὅμως καὶ οἱ Πρόξενοι.

Ὁ κ. GUILLEMIN ὁμίλησεν εἶτα περὶ τῆς εἰς Κέρκυραν κατακοσμήσεως τῶν ἀποστολῶν «Νίκη» καὶ «Μυκάλη» μετὰ φορτίου 25 ἀσφαλοῦτος προωρισμένου δι' Ἀγίους Σαράντα, προσθεὶς ὅτι δὲν ἔλπει κατ' αἰτήσιν μου νὰ τηλεγραφήσῃ εἰς τὰς Γαλ-

λικὰς ἀρχὰς τῆς νήσου ἀπὸ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς νὰ ἀφήσωσι τὰ πλοῖα ἐλεύθερα, ἀλλ' ὅτι ἔμαθεν ἐκεῖθεν ὅτι ἡ κατακοσμητικὴ ἐγένετο συνεπείᾳ αἰτήσεως τῆς Ἱταλικῆς Πρεσβείας· καὶ ἐπεὶ ἡ Βέρειος Ἡπειρος ὑπάγεται εἰς τὸν τομέα τῶν Ἱταλικῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν, δεόν ν' ἀποταθῶμεν πρὸς τὸν κ. BOSDARI ὅπως ἐπιτρέψῃ τὴν ἀποστολὴν εἰς Ἀγίους Σαράντα τοῦ δι' αὐτοὺς προωρισμένου ἀσφαλοῦτος.

— Ἀπήντησα ὅτι τὸ θέμα τοῦ βαθμιαίου ἐφοδιασμοῦ — RATIONNEMENT — ἀπ' ἀρχῆς διεπραγματεύθημεν μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας καὶ μετὰ οὐδενὸς ἄλλου—οἱ ἄλλοι εἶναι παρείσακτοι (INTRUS)—ἐὰν οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι δὲν δύνανται νὰ ἐπιτρέψωσι νὰ ἔχωσιν ἄρτον οἱ πληθυσμοὶ τῆς Βορείου Ἡπείρου, προτιμῶ νὰ τοὺς ἀφήσωσι ν' ἀποθάνουν τῆς πείνης ὑπ' εὐθύνην των, ἀλλὰ δὲν θ' ἀποταθῶ πρὸς ἄλλους. Καὶ ἐπεὶ ἦλθεν ὁ λόγος περὶ τῶν ἄλλων τούτων—προσέθηκα μετ' ἐξάψεως—οἷς γνωστοποιῶ ὅτι οὗτοι καθ' ἡμέραν ἐπιζητοῦν ρῆξιν μεθ' ἡμῶν. ILS NOUS CHERCHENT NOISE, εἰς τὰ σύνορα, ἀφ' ἐνὸς μὲν προκαλοῦντες, ἀφ' ἑτέρου δὲ ψευδῶς εἰπὼν παριστῶντες τὰ πράγματα, μετὰ τὸν προφανῆ σκοπὸν νὰ εἰσδύσων βαθμιαίως εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος, καὶ νὰ καταλάβουν στρατηγικὰ τινὰ σημεῖα, τῶν ὁποίων ὀρέγονται, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἡμεῖς δὲν θ' ἀφήσωμεν, οἷς εἰδοποιῶ δὲ ἐπισήμως περὶ τούτου, διότι ὑποθέτω ὅτι ταῦτα ἐνδιαφέρουσι καὶ ὑμᾶς.—Ὁ κ. GUILLEMIN ἀπήντησεν ὅτι τίποτε ἐκ τῶν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα λαμβανόντων χώραν δὲν διαφεύγει τὴν προσοχὴν των. Εἶτα δὲ προσέθηκε: Λοιπόν, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, μήπως ἐπιθυμεῖτε νὰ τηλεγραφήσω καὶ πάλιν εἰς Παρίσιους διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν Ἀγίων Σαράντα;—Μάλιστα, ἀπήντησα, οἷς καὶ τὸν κ. ELLIOT παρακαλῶ (JE VOUS SOLLICITE) νὰ φροντίσετε περὶ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ἀνθρώπων.

ΣΤ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ

Συνδιάλεξις μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας Γκαλὴπ Κεμαλὴ Μπέη τὴν 22αν Ἀπριλίου 1916.

Ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας μοὶ ἀνέγνω τηλεγραφήματα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν ὑπουργοῦ Χαλὴλ μπέη, δι' οὗ ἐντέλλεται αὐτῷ «νὰ μοὶ ἐκφράσῃ τὴν λύπην του διὰ τὸ ἐπείσοδιον τοῦ κ. Φρυδᾶ καὶ νὰ μὲ

διαβεβαίωσιν ὅτι οὐδεμία κατὰ τοῦτο ὑπῆρχε πρόθεσις προσβολῆς ἐκ μέρους τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ὅτι προήλθεν ἀπλῶς ἐκ παρεξήγησεως (MALENTENDU)».

Ἀπήντησα ὅτι δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι «ἡ Α. Ε. ὁ Χαλὴλ μπέης λυπεῖται εἰλικρινῶς διὰ τὸ συμβάν, διότι δὲν βλέπω ὅποιον συμφέρον θὰ εἶχεν ἐν τούτῳ, ἀλλὰ βεβαίως ποσῶς δὲν μὲ ικανοποιεῖ τὸ νὰ μοὶ λέγουν ὅτι συνέβη παρεξήγησις. Οὐτε δύναμαι νὰ πιστεῦσω ὅτι ἡ ὑπὸ ἀστυνομικῶν ὀργάνων ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Σμύρνην παρακολούθησις τοῦ κ. Φρυδᾶ, διερμηνέως γνωστοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου, ἔχοντος τακτικῶς τὸ διαβατήριόν του θεωρημένον διὰ Σμύρνην, ἡ ἀπαγόρευσις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ὥσανεὶ ἦτο κακοῦργός τις, καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας μεταφορὰ αὐτοῦ ἐκεῖθεν εἰς Βουρλά, ἦσαν ἀποτελέσματα παρεξήγησεως. Ἀλλὰ καὶ ἂν πράγματι ὑπῆρξέ τις παρεξήγησις, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω πῶς συνέβη αὕτη, τίς ὁ πταίσας, καὶ ἂξιῶ ὁ πταίσας νὰ τιμωρηθῇ. Οὐδαμῶς δύναμαι νὰ παρίδω τοιαύτην συμπεριφορὰν τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν πρὸς ὑπὸ ἡλὸν μας δικαιούμενον ν' ἀπολαύῃ τῶν διπλωματικῶν προνομίων (EXTERIORITE). Χωρὶς δὲ νὰ διχθῇτε, φίλε Κύριε Πρεσβευτά, — προσέθηκα — ἐπιτρέψατε νὰ σᾶς ὑπομνήσω ὅτι ἡ παλαιὰ πολιτικὴ τοῦ «γιαγνὶς ὀλντοῦ» (λάθος συνέβη) δὲν ἔχει πλέον πέρας (N'EST PLUS DE MISE)».

Ὁ Γκαλὴπ μπέης προσεπάθησε νὰ μετεῖται ὅτι ἡ ἐκφρασις λύπης ἐκ μέρους τοῦ Χαλὴλ μπέη εἶναι τελείως ικανοποιητικὴ, καὶ παρεκάλει νὰ μὴ ἐπιμείνω τελειότερον, ἀλλ' ὅταν με εἶδεν ἀποφασισμένον νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν διὰ τῆς τιμωρίας τοῦ πταίσαντος ικανοποίησιν, ὑπεσχέθη ὅτι θέλει τηλεγραφήσῃ ἀνεῦ ἀναβολῆς τὴν ἀξίωσίν μου εἰς Κωνσταντινούπολιν.

ΣΤ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ

Συνδιάλεξις μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γερμανίας κ. φον Μίμπαχ τὴν 22αν Ἀπριλίου 1916.

Μεταβὰς εἰς τὴν Γερμανικὴν Πρεσβείαν περὶ ὥραν 11 1/2 π. μ., ἐδήλωσα πρὸς τὸν Πρεσβευτὴν, ὅτι αἱ ὑπερβασίαι τῶν παρὰ τὰ σύνορα ἡμῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν, καὶ αἱ αἰθάρεις ψευδολογίαι τῶν κατωτέρων δογάνων αὐτῶν ἐν τῇ προσπάθειᾳ νὰ δικαιολογήσωσι τὰς ἐκτρώπους καὶ προκλη-

τικὰς ἐνεργείας των, ἐφθασαν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, ὅτι ἡ ὑπομονὴ τῆς Κυβερνήσεως σχεδὸν ἐξηντλήθη, καὶ ὅτι, ἂν δὲν τεθῇ ὑπὸ τῶν προστατῶν καὶ συμμάχων αὐτῶν ταχέως καὶ ὀριστικῶς τέρμα εἰς τὰς διεθνείας ταύτας ἀσταθάλιας τῶν Βουλγάρων, φοβοῦμαι ὅτι ἐντὸς ὀλίγου δὲν θὰ ἦναι δυνατόν ν' ἀποφύγωμεν δυσάρεστον ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν δι' ὅλους τροπὴν τῶν πραγμάτων. Πρὸς πρόληψιν τροπῆς τοιαύτης ζητῶ τὴν σθεναρὰν παρέμβασιν τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως, καὶ συνεπῶς παρακαλῶ τὸν κ. Πρεσβευτὴν νὰ εὐαρεστηθῇ ν' ἀνακοινώσῃ εἰς τὸ Βερολῖνον τὸ σχετικὸν σημεῖωμα, ὅπερ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ τῷ ἐπιδῶσω.

Ἐν μεταφράσει τὸ σημεῖωμα ἔχει οὕτως:

«Ἐσμὲν πεπεισμένοι ὅτι τὰ ἐξοιρηθέντα ἐπείσοδια τῶν συνόρων εἰσὶν ἔργον ἀδιορθώτων κατωτέρων ὀργάνων, τῶν ψευδολόγων ἐκθέσεων τῶν ὁποίων οἱ ἀνώτεροι αὐτῶν πέπτουσι θύματα.

Λαμβάνοντες ὅμως ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐξακολούθησις τῶν ἐπείσοδιων τούτων δύναται νὰ δημιουργήσῃ κατὰστασιν ἀνεπανόρθωτον, οὐκ ἔστιν οὖν καὶ ἀφόρητον, καίτοι πᾶσαν καταβάλλομεν προσπάθειαν ὅπως τὴν ἀποφύγωμεν, εὐρισκόμεθα ἡναγκασμένοι νὰ διατάξωμεν τὰς ἐν Μακεδονίᾳ στρατιωτικὰς ἀρχὰς νὰ ἐμποδίσωσι διὰ τῆς βίας πᾶσαν νέαν ἀπόπειραν τῶν Βουλγάρων ἐναντίον Ἑλλήνων, καὶ ὅπως ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτῶν πάντα πειρασμὸν εἰς τὸ νὰ διαπράττωσιν ὑπερδυσχεῖς—νὰ μὴ ἐπιτρέπωσι τοῦ λοιποῦ ἐπ' οὐδενὲ λόγῳ τὴν παραδίεσιν τοῦ συνοριακοῦ καθεστώτος, οἷον εὐρηται διαπλασμένον μέχρι σήμερον.

Διὰ τῶν μέσρων τούτων, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων διατεώμεν τὴν σχεδὸν βεβαιότητα ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν σύμπραξιν τῶν Γερμανικῶν ἀρχῶν, ἐλπίζομεν ὅτι θέλομεν κατορθώσαι νὰ θέσωμεν τέρμα εἰς τὰς δυσάρεστας τῆς ἐπείσοδια, καὶ νὰ μεταλλάξωμεν τὴν ἀσυνκολλητὸν ἀνυπακοήν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τῶν ἐκτελούμενων μεθόδων τῶν Βουλγάρων.—αἱ ὁποῖαι πρὸς στιγμὴν δὲ πετέθησαν ὡς λησμονημένας—ὡ-

στε ἡ ἀγανάκτησις αὐτῆς τελείως νὰ ἐξελιγεθῇ εἰς τὴν ἐξοργισμένην τῶν Γερμανῶν».

Ἀφοῦ ἀνέγνω τὸ σημείωμα ὁ Πρόεδρος, εἶπεν ὅτι θέλει τὸ διαβιβάσει εἰς Βερολίνον.

ΣΤ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ

Συνδιάλεξις μετὰ τοῦ κ. Ἰ. Ἀργυριάδου τὴν 4ην Μαΐου 1916.

Βουλγαρικὰς βολιδοσκοπήσεις περὶ Πατριάρχων καὶ τελωνειακῆς ἐνώσεως.

Τὴν 4 Μαΐου 1916, κάποιος κ. Ἀργυριάδης-ὁμογενὴς, τέως βουλευτὴς ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ συχνάζων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς προκατόχων ὑπουργῶν, ἐπισκεφθεὶς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Σκουλούδην, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἐκθέσῃ ἐκ μέρους, ὡς ἰσχυρίσθη, τοῦ Πρέσβους τῆς Βουλγαρίας κ. Πασά-ρωφ, τοὺς εὐσεβεῖς πῶρους τῆς Βουλγαρικῆς Πρεσβείας ἐπὶ διάφορων θεμάτων, διαβιβάζων συνάμα τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Πρέσβους νὰ γνωρίσῃ τὰς ἐπὶ τούτου σκέψεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

᾿Ωμίλησεν ἐν πρώτοις περὶ τῆς ἐπιθυμίας νὰ καταργηθῇ τὸ βουλγαρικὸν σκίσμα, καὶ ὑπέδειξε πόσον ὠφέλιμον θὰ ἦτο τοῦτο κατὰ τὰς μελλούσας σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Βουλγαρίας, ὡς καὶ διὰ τὴν ποιήτην εἰς ἀμφοτέρας ματαίωσιν τῶν ἐπὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως βλέψεων τῆς Ρωσίας, νὰ ἀποκτήσῃ δὲ ὁ βουλγαρικὸς κλήρος, ἀποκαθιστάμενος πατριαρχικῶς, δικαίωμα συμμετοχῆς διὰ τριῶν ψήφων εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πατριάρχου· ἐτόνισεν εἰτα ὅτι ἡ Βουλγαρία θὰ ὤφειλε χάριτας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἐὰν ἤθελε τὴν συνδράμει πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σχεδίου τούτου.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀπάντησεν ὅτι ἡ μὲν κατάργησις τοῦ σκίσματος ἐξήρτηται ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν Ἱερῆς Συνόδου, καθόσον δὲ ἀφορᾷ εἰς συμμετοχὴν τοῦ Βουλγατικοῦ κλήρου εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου, ἡ ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας, καὶ μετὰ τὴν ἄσιν τοῦ σκίσματος, θὰ διετέλει ὑποθέσει αὐτοκέφαλος καὶ μόνον σχέσιν ὀλίγου ἴσως νὰ τηρῇ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τὴν πνευματικὴν ἀλλὰ καὶ ὡς τοιαύτη, δηλαδὴ παύουσα νὰ ᾖ ἀναρχιστική, δὲν θὰ ἔδυνάτο ποῦς ν' ἀναμειχθῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πατριάρχου, τῆς

ὁποίας οὐδὲ ἡ Ἑλληνική, οὐδὲ ἄλλη, ὀρθόδοξος ἐκκλησία μετέχει.

Ὁ κ. Ἀργυριάδης ἀνέπτυξε κατόπιν τὴν ἰδέαν ἐλληνοβουλγαρικῆς ἐνώσεως τελωνειακῆς, δι' ἧς θὰ προήγοντο σπουδαίως τὰ κοινὰ συμφέροντα τῶν δύο Κρατῶν, ὑποδείξας ὅτι, μετὰ τῶν πλεονεκτημάτων, ἡ σύναψις τοιαύτης ἐνώσεως θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν τῆς παραχώρησιν παρὰ τῆς Βουλγαρίας τῶν ἰδίων προνομίων, ἃς ἔχει τὸ Βουλγαρικὸν ἐμπορικὸν ναυτικόν.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι τὴν ἰδέαν τελωνειακῆς ἐνώσεως συνέλαβε καὶ ὑπεστήριξε πρὸ πολλοῦ ἄλλοτε, εἶχεν ἦτοι ὑπ' ὄψει ἐνωσιν μετὰ τῶν ἀπάντων τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς προνομίας καὶ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ Βουλγατικοῦ ναυτικοῦ ἀδυνατεῖ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῆς ὑποδειχθείσης παραχώρησεως αὐτῶν, εἰς τὸ ἑλληνικὸν ναυτικόν, μὴ γνωρίζων εἰς τί συνίστανται αἱ προνομίαι τοῦ Βουλγατικοῦ ναυτικοῦ, καὶ ποῦ ὑπάρχει τὸ βουλγαρικὸν ναυτικόν.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΣ ΕΝ ΑΜΒΟΥΡΓΩ

ΑΜΒΟΥΡΓΟΝ, Φεβρουάριος. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ ἐνταῦθα ἑλληνικὴ παροικία ἐπέρασε μίαν ἡμέραν ἐθνικῆς κατανύξεως, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐχάρισαν δύο Γερμανοὶ καλλιτέχναι.

Πρωτοβουλία τῆς Ἑλληνογερμανικῆς Ἐταιρείας καὶ τοῦ Συλλόγου τῶν Καλῶν Τεχνῶν δι-οργανώθη εἰς τὴν μεγάλῃν αἴθουσαν τῶν ἐσο-τόν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἀμβούργου ἑλλη-νωτῆ ἑορτὴ μετὰ ἀπαγγελίαν ποιημάτων τῆς ἀρ-χαίας Ἑλλάδος, τῆς Βυζαντινῆς περιόδου καὶ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἀπήγγειλάν ὁ κ. Ρέι-νολδ Λούτσοβαν, διακεκομμένον μέλος τοῦ γε-ρμανικοῦ θεάτρου, καὶ ἡ Δίς Ἑλεονώρα Ζίεμπαρτ, κόρη τοῦ γνωστοῦ φιλέλληρος καθηγητοῦ τῆς ἀρ-χαιολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Ἀμβούρ-γου κ. Ζίεμπαρτ. Τὸ πλοῦσιον πρόγραμμα τῆς φιλολογικῆς ἐσπερίδος ταύτης μετέφερε τὸ ἐκ-λεπτὸν ἀκουστικὸν εἰς τὰς ὑψηλὰς βαθμίδας τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου ἀπὸ τὸ 700 π. Χ. διὰ μέσου τῶν αἰώνων εἰς τὴν μεταχριστιανικὴν ἐ-ποχὴν ἑλληνικῆς ποιήσεως μέχρι τῆς σήμερον.

Τὸ ποῦτον μέρος τοῦ προγράμματος ἀπετέλει συλλογὴ κλασσικῶν ποιημάτων μεγάλης καλλιτε-χνικῆς ἀξίας. Ποιήματα ὡς τὰ τοῦ Καλλίνου (7ου π. Χ. αἰῶνος). Ἀλκαίου περὶ τὰ 600 π. Χ., Σαπφῶς «Ὀδὴ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην», Πινδα-ρον, Ἀνακρέοντος, Θεοκρίτου καὶ τέλος τοῦ Βίονος, μετὰ θεοσκευτικὰς μελωδίας, ὡδὰς πρὸς τοὺς

θεοὺς τῆς ἀρχαιότητος καὶ πολεμικά ἄσματα, ἀ-πετέλεσαν ἓνα χαρακτηριστικὸν σύνολον τῆς ἐ-ποχῆς τῶν.

Τὸ δεύτερον μέρος ἀπαιτήθη ἀπὸ τὰ «Ρητὰ τῆς Σιδύλλης», θεοσκευτικὸς ὕμνος καὶ τὰ δη-μιῶδη ἄσματα τῶν μεταχριστιανικῶν καὶ μεσαιω-νικῶν χρόνων.

Ἰδιαιτέρας σημασίας ἄξιον ὑπῆρξε τὸ τρίτον καὶ μεγαλύτερον μέρος. Ἀπήγγελλθησαν ἔργα νεοελληνικῆς ποιήσεως. Εἶναι εὐχάριστον, ὅτι ἐ-δόθη οὕτως ἡ εὐκαιρία εἰς τὸ κοινὸν νὰ γνωρίσῃ τοὺς θεσφαυροὺς, τοὺς ὁποίους ἐγκλείει ἡ νεοε-λληνικὴ φιλολογία εἰς λυρικά ἔργα. Ἦσαν τὰ ποι-ήματα τῶν ποιητῶν μας Παλαμᾶ, Καβάφη, Καρ-θέα, Κασσίου, Σταύρου, Καμπάνη, Οὐράνη, Δέλλα, Καστέρη, Μαβίλλη καὶ Σκίπη, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸν ὥσηρόν καὶ πιστόν χρωματισμόν τῆς ἐ-θνικῆς μας ὑπόθεσεως καὶ τὰς ποικίλας εἰκόνας ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ λαοῦ, ἀπέσπασαν τὰς ἐνθου-σιώδεις ἐκδηλώσεις τοῦ πολυπληθοῦς ἀκουστη-ρίου.

Οἱ καλλιτέχναι Δίς Ἑλεονώρα Ζίεμπαρτ καὶ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΣΤΑ Ο ΘΕΟΣ!

Μιλήσαμεν εἰς γενικὰς γραμμάς, ποῖα εἶ-ναι ἡ σημερινὴ θέσις τοῦ προσφυγικοῦ ζή-τηματος.

Ἄς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὰ καθέκαστά του.

Τὸ Κράτος ἔχον ἐμπρὸς του ἑκατοντάδας χιλιάδων δυστυχῶν, ἀφ' ἐνὸς προσφύγων, καὶ ἑκατομμύρια δραχμῶν στραγγισμένα ἀπὸ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ αἷμα, τοῦ μεγαλομαρ-τυροῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τί ἐπρεπε νὰ κάμῃ;

Νὰ εὖρη δέκα ἀνθρώπους πρακτικοὺς καὶ ὄχι καταστροφικοὺς τῶν γραφείων, νὰ θέσῃ ἐπὶ μεγάλῃς τῶν ἑνα ἐγνωσμένης ἐντιμότητος, γνωστῆς δράσεως, μεγάλης ἀντιλήψεως καὶ βαθείας κρίσεως καὶ ἀμεσῶν ἀποφάσε-ων, δικτάτορα τοῦ ἔργου, νὰ κάμῃ ἐπιλογὴν προσωπικοῦ καὶ νὰ τοῦ πῃ :

— Νὰ ἡ τύχη τῶν προσφύγων, ἡ ἰσχύς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ ὑπόστασις τοῦ Κρά-τους! Διαχειρίζου τὸ ζήτημα ὅπως ἐννοεῖς εὖ... Τελείωσέ το ὅμως γρήγορα...

Ἀπὸ αὐτοῦ τί ἐγείνηται :

Ἐστρώθη ἓνα πέλαγος χαρτῶν, πρώτο-κόλλα ἐπεσωρεύθησαν ἐπὶ πρωτοκόλλων, καὶ ἐκλήθη στρατὸς διόκληρος ἀγνώστων ἀν-θρώπων, πάσης ὑποστάσεως νὰ χειρισθῶν τὸ ζήτημα. Προδιδιμήθησαν οἱ πρόσφυγες. Ἀπὸ πάσης γῆς καὶ οἰκίσεως Ἑλληνικῆς. Ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα μέχρι τοῦ Βεροῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀφῶν-Καραϊσκάρι μέχρι τῶν ἐν

κ. Ρέινολδ Λούτσοβαν διὰ τῆς θαυμαστῆς τῶν τέχνης ἀπεικόνισαν τὸ ὄψος τῆς ἐμπνεύσεως ἐ-κάστου ποιητοῦ καὶ ἀπέδωσαν χαρακτηριστικῶς τὸ πνεῦμα καὶ ἦθος τοῦ νεοελληνικοῦ λαοῦ.

Τὸ κοινὸν ἠγαθήστησε τοὺς καλλιτέχναις δι' ἐπανελημμένων χειρογραφήματων.

Αἱ ἐπιτυχεῖς μεταφράσεις τῶν ποιημάτων ὁ-φείλονται εἰς διαφόρους Γερμανοὺς φιλόλογους. Ὁ βαθὺς γνώστης τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως καὶ μέγας φιλέλλην, καθηγητὴς τῆς νεοελληνικῆς φι-λολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λειψίας κ. DIETERICH εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ παραχω-ρήσῃ τὰς μεταφράσεις ὅλων τῶν ἀνωτέρω νεο-ελληνικῶν ποιημάτων ἀπὸ τὴν εἰσέτι ἀνέκδοτον συλλογὴν του.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐκφράσωμεν τὰ θερμὰ μας συγχαρητήρια τὸσον πρὸς τοὺς καλλιτέχνας ὅσον καὶ πρὸς τὸν φιλέλληνα καθηγητὴν κ. Ζίεμ-παρτ, οἵτινες οὐδενὸς κόπου ἐφείσθησαν διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν μᾶς τὸσον ὠραίας ἰδέας.

ΕΜΜ. ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ

διασπορᾷ εἰς Αἴγυπτον καὶ Μασσαλίαν ψευ-τοζώντων! εἰς Κρήτην ἀγροφυλακούντων Πανελληνίων!

Ὅλα αὐτὰ τὰ παντοδαπὰ σμήνη τῶν ἐπι-στατῶν, ἀρχιεπιστολῶν, ἐποπισκοπῶν, πα-ρεποπῶν, γραφέων καὶ ταξιθετῶν, μεγά-λων οἰκονομολόγων καὶ γεωλόγων, βοτανο-λόγων, αὐτοδημιουργηθέντων καὶ αὐτονο-μαζομένων γεωπόνων, ἀνθρώπων ποὺ δὲν εἶχαν ἰδέαν γεωργίας, ἰδέαν γεωπονικῆς, γινώσκιν βοτανολογίας ὅσην ἔχει ἓνα ἀμαγά-ροισιν Μακεδόνας γεωργῶν, νὰ ἐξεχωρίσῃ τὴν τσουνκίδα ἀπὸ τὸ μαρούλι, ἀνθρώποι ὅ-ποιοι ἢ πενιμασμένοι, ἀνθρώποι ἀγνοοῖσι ἢ κακογνωτισμένοι, ἀνθρώποι καραχάραι, μαρ-δοκύνιοι, λυκοιστάκαλοι, παμφάγοι, ἀνθρώ-ποι ὅτι δὲς νὰ βοῇς, καὶ ἐροῖθιθησαν ὅλοι αὐτοὶ σὴν πλάτῃ τῆς πολυπλοῦς Μακεδο-νίας, καὶ σὴν ὁδῶν τοῦ κακόμοιρου τοῦ πρόσφυγος!

Καὶ ὅλοι μετὰ τοὺς κερδοσκόπους καὶ κλησίας μὴ ἀνταποκρινόμενης εἰς τὴν ἐξο-πῆς.

Ὁ Θεὸς μου τί ἐγείνηται, ὅτι Ἀρσενίου! Ἐπειτα ἐγείνηται σκέψις πρὸς διορθωθῆ τὸ μέγα αὐτὸ κακόν, ποῦ ἐσχηκεν εἰς τὴν ὁραίαν ἀλλὰ καταδικασμένην γῶραν!

Ἦνα προληφθῶν καταχωρήσεις, ἀδικίαι, ἀρπαγαί, λεηλασίαι, ἀναστατώσεις πληθῶ-

αυτῶν, νὰ ἀυξηθοῦν οἱ μισθοὶ ὅλων αὐτῶν!

Νὰ γείνη τί; Προσέξατε...

Ὅχι νὰ καθαριοθῇ τὸ σῶμα τῶν προσφυγμάτων καὶ προσφυγοφάγων!

Ὅχι νὰ ἀλλαγῇ τὸ σύστημα.

Ὅχι νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐργασία.

Μόνον ν' αὐξηθοῦν οἱ μισθοί, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς πάντοτε διαχειριστὰς τῆς ὑποκρισίας ταύτης.

Καὶ ἔτσι μέγα μέρος τῶν δανείων, τῶν ἐκατομμυρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ χαζολαοῦ, τοῦ Κράτους αἱ οἰκονομίαι, τῶν Τραπεζῶν τὰ ἀποθέματα, τὸ μέλλον μιᾶς χώρας, κατεβροχθίσθησαν ἀπὸ τοὺς Ἑλληναὶς τοῦ τοῦτος!

Ἐὰν ἠθέλησε κανεὶς νὰ κάμῃ κατὶ, ἐξεδιώχθη κακὸς-κακῶς καὶ πρωτοφανῶς γιὰ ἓνα Κράτος.

Ὁ κ. Λάμπρος ὁ Γενικὸς Διοικητὴς, ὁ σώσας δύναμαι ὑπευθύνως νὰ εἰπῶ καὶ ν' ἀποδείξω, τοὺς πρόσφυγας ὅταν ἦλθαν γυμνοὶ καὶ τσακισμένοι, ἐξεδιώχθη κατὰ τὸν ἐξευτελιστικώτερον τρόπον, ὑπ' αὐτῶν τοῦτων τῶν προσφύγων, ἀχαρίστως καὶ ἀγνωμόνως φερομένων, Ἑλληνικώτατα ὅμως προζήτων, διότι ἀχαριστία καὶ Ἑλληνισμός, εἶναι δύο συναφῆ καὶ ἀναφαίρετα...

Τὸν Ἀμβρόσιο γλῶσσον τὸν ἔθεσαν, ταχέως εἰς ἀποστρατεῖαν.

Ὀλίγοι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ ἐποικισμοῦ, πνιγμένοι ἀπὸ τὸ γραφειοκρατικὸν σύστημα τοῦ Κέντρου, ἦσαν ἀδύνατοι νὰ σταματήσουν τὸ κακόν.

Ἔτσι οἱ μὲν πρόσφυγες ἀφένθησαν εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ σμήνους τῶν ἐπιστατῶν, καὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμάρχου, οἱ δὲ πῶς κατεργαροὶ ἐξ αὐτῶν, ἠρώθησαν μετὰ τῶν ἐπιστατῶν καὶ ἔτσι ἐπολλαπλασιάσθη τὸ κακόν.

Ὅποιος τολμοῦσε νὰ μιλήσῃ, πρόσφυξ, κατεδιώκετο καὶ ἐπρονομοκρατεῖτο ὑπὸ τῶν ἐπιστατῶν, ἂν τολμοῦσε νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ παρὰκάτω, ἤρχοντο εἰς ἐπικουρίαν τοῦ ἐπιστάτου, οἱ σύμμαχοί του καὶ ἐκμεταλλεῖται ἐκ τῶν προσφύγων, καὶ ἔτσι ὁ μὲν ἐπιστάτης ἔβγαίνει λευκός, ὁ δὲ διαμαρτυρούμενος παρακλιθεὶς ὡς ταραξίας, ἐξορίζεται εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς Μακεδονίας.

Ἐὰν ὁ διαμαρτυρούμενος ἦτο ἐντόπιος, ἐξορίζετο ὡς «Βούλγαρος» καὶ ὡς τοιοῦτο καὶ ἐξορίζετο εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀρχάς, διὰ τὰ περὶ αὐτοῦ.

Ἐὰν δὲν ἦτο Βούλγαρος ποτέ, τότε ἐδημιουργεῖτο μιὰ κατηγορία ἐναντίον του, παρεμπέμπεται εἰς τὴν Δικαιοσύνην, ἡ δὲ δικαιοσύνη τῆς Ἑλλάδος, ὡς γνωστὸν, οὐδέποτε

ἐνεδίδωκεν εἰς τὴν οὐσίαν, ἀναπαύουσα τὴν πνευματικὴν τῆς ὁκνηρίαν, μόνον ἀπάνω εἰς τοὺς τύπους!

Ἐὰν ἦτο ὑπάλληλος, ἤρχιζε θόρυβος εἰς τὰ φύλλα κατ' αὐτοῦ, τηλεγραφήματα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διαμαρτυρίαι προσφυγικῶν συλλόγων—κάθε δέκα πρόσφυγες, ἐννοήσαντες τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Κράτους ἀπέναντι τῶν προσφυγικῶν συλλόγων, ἀπειτέλεσαν καὶ ἀπὸ ἓνα σύλλογον—καὶ ὁ ὑπάλληλος, ὅσον ἀνώτερος καὶ ἂν ἦτο εὗρισκε σὺν τῷ τέλος τὸν μετελάτην.

Ὁ ὑποφαινόμενος κατηγγέλθη τηλεγραφικῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, μίαν φορὰν ὡς.....Βούλγαρος καὶ Βουλγαρίζων!

Ἔτσι ὑπετάγη ἡ χώρα πᾶσα.

Ἔτσι λοιπὸν ἡ ἐγκατάστασις ἐγείνεν ὁ ἀρπάσας τοῦ ἀρπάσαντος, ὁ ἔχων μαχαίρι ἐτρωγε πεπόνι, ὁ μὴ ἔχων πεπόνι ἐτρωγε τὴν κεφαλὴν τοῦ γείτονος. Οἱ ἐντόπιοι εἶδαν ἀρπαζομένους τοὺς ἀγροὺς τῶν, διαγενομένων τὴν περιουσίαν τῶν, κινδυνεύουσιν τὴν ἀσφάλειάν τῶν.

Ὑπὸ τὸ ἐλεεινότερον πρόσχημα τοῦ «πατριωτισμοῦ» ἐτελέσθησαν ὑπὸ καθαρμάτων, κακουργήματα κατὰ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ὑποτάσεως ἀκόμη τῆς πατρίδος.

Ὡς νὰ μὴν ἐφθάναν αὐτὰ, ἀνεφάνησαν καὶ μιὰ νέα τάξις ἐκμεταλλευτῶν, οἱ «προσφυγίζοντες». Κοινωνικὰ ἀποβράσματα, ἀνευρόντα μίαν καταγωγὴν ἐκ Θράκης ἢ Μικρᾶς Ἀσίας, ἢ καὶ καμμίαν μακροὺν συγγένειαν, ἢ κομποριὰν ἀκόμη, ὑποκατεστάθησαν εἰς τὰ προσφυγικὰ ἐπιχορηγήματα, ὄντες δὲ δεξιώτεροι τῶν ἄλλων προσφύγων, ὡς τελειοποιηθέντες εἰς τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα, ἀνέλαβον ἐν πολλοῖς καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν προσφυγικῶν, αἱ δὲ κατώτεροι ἐποικιστικαὶ ἀρχαί, ἔσπευσαν νὰ συμμαχήσουν καὶ νὰ συνεργασθοῦν μαζί τους.

Ἄλλη πληγὴ ἦσαν οἱ ἐκ Παλαιᾶς Ἑλλάδος ἄεργοι, οἱ ὅποιοι νυμφευόμενοι προσφυγίδα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ διεθνή δικαιώματα, ἐγένοντο πρόσφυγες καὶ αὐτοί, ἀπὸ τῆς οὐδυνος ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ιδιότητα τοῦ συζύγου τῆς.

Αὐτοὶ ἔχοντες καὶ μέσα εἰς τὴν Ἀθήνα, ἀπειτέλεσαν τὴν κορυφὴν τῆς μεγάλης συμμαχίας.

Πρὸ τῆς ρεμούλας αὐτῆς, καὶ τῆς ἀνυπαρξίας παντὸς ἱεροῦ καὶ ἠθικοῦ, ἢ λογικοῦ, οἱ μὲν ἐντόπιοι ἐστράφησαν πρὸς τὸν Σερβισμόν, μέρος δὲ τῶν προσφύγων, πρὸς τὸν Κομμουνισμόν, γιὰ νὰ σωθοῦν.....

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΡΑΨΟΜΟΝΔΟΥ ΠΟΥΑΝΚΑΡΕ ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΑΙΝΙΓΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1912

(Συγχεῖται ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἠρχέσθη νὰ ἐξηγήσῃ διὰ μιὰ μεγάλη χώρα, οἷα ἡ Γερμανία, εἶχε καθήκον πρὸς τὸν ἑαυτὸν τῆς νὰ ἔχῃ ἰσχυρὸν στρατόν, οὐχὶ μόνον ἵν' ἀποκρούσῃ ἐνδεχομένης ἐπιθέσεις, ἀλλὰ καὶ ἵνα στερεώσῃ τὴν θέσιν τῆς ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐημερίαν τῆς. «Τοὺς πολέμους, εἰπεν, οὐχὶ πάντοτε αἱ κυβερνήσεις θέλουν καὶ προκαλοῦν. Πολλὰκις αὐτοὶ οἱ λαοὶ ὁρμοῦν εἰς τυχοδιωκτικὰς ἐκστρατείας. Οὐδεὶς γινώσκει ποῖον θὰ εἴναι τὸ μέλλον. Ὅταν ἐψηφίσαιεν τὸ 1910—1911 τὸν στρατιωτικὸν νόμον, οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ προῖδῃ, ἐνῶ εἰργαζόμεθα ἵνα καθυστερώμεν τὰς διεθνεῖς διαφοράς, ἐμέλλομεν νὰ φοβηθώμεν ἐπικινδύνους περιπλοκάς. Αἱ περιπλοκαὶ αὗται ἐθεσαν τὸ ζήτημα, ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ ἐξακολουθήσωμεν ν' ἀφίνομεν ἀχρησιμοποίητον ἐν μέρος τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεών μας». Δὲν εἶπε περισσώτερα. Ἀλλ' ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ στρατηγὸς Ἐριχκεν, ὁ ὁποῖος ὠμίλησε μετὰ τὸν κ. φὸν Μπέτμαν-Χόλβεγ, ἐπεφορτίσθη νὰ εἴναι κατηγορηματικώτερος. «Μεταξὺ τοῦ τελευταίου νόμου καὶ τοῦ σημερινοῦ, εἶπεν, ἐμεσολάβησεν ἡ πείρα τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἡ ὁποία ἀπέδειξεν εἰς ἡμᾶς ὅτι ἡ αὐξήσις τῶν δυνάμεών μας δὲν ἦτο ἐπαρκής». Ἐφαγιάζοντο, ἐν Γερμανίᾳ, διὰ τὴν στρατὸν πολυαριθμώτερον θὰ ἐπετύγχανον, τὸ 1911, πλείον τὴν καὶ κρείσσον τῆς συνθήκης τῆς 4 Νοεμβρίου, καὶ μετὰ τὸ πραξικόπημα τοῦ Ἀγαδιῶ παρεσκευάζοντο ν' ἀρχίσουν ἄλλα μετὰ τὴν ἐλπίδα πληρεστέρως ἐπιτυχίας. Αὐτὸν τὸν παράδοξον τρόπον ἐξέλεξαν ἵνα εὐχαριστήσουν τὴν Γαλλίαν διὰ τὴν μετριοπάθειάν της καὶ ἵνα παγίωσιν τὴν εἰρήνην.

Ὅντως, κατὰ τὴν ἐκθεσιν τὴν γραφεῖσαν τὴν 26 Μαΐου ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου στρατιωτικοῦ ἀκολουθοῦ, τοῦ συνταγματάρχου Πελλέ, «τὰ συνασπόμενα τὰς τρωθείσας ὑπερφανεῖας καὶ μνησικαχίας διὰ τῶν γεγονότων τοῦ 1911», οὐδόλως εἶχον κατὰ τὴν συνθήκην τῆς 4 Νοεμβρίου. Ὑπέβαλλε δὲ πῶς διὰ τὸ Μαρόκον, ὅσον καὶ ἡ ἀγανάκτησις ἐπὶ τῷ ὅτι ἠναγκάσθησαν, μετὰ τὴν θεωρητικὴν πείθειν τοῦ Ἀγαδιῶ, νὰ συνθηκολογήσουν μετὰ τὸν ὁποῖον οἱ Γερμανοὶ ἱμπεριαλιστὰς ἐχαρὰ τῇ περσικῇ κρίσει, ἔγραψεν ὁ συνταγματάρχης Πελλέ, τὸ δευτερεῖον τοῦτο ἔθνος ἀντετάχθη εἰς νῆσις ὑπέκρυψαν. Ἡ γερμανικὴ κοινὴ γνώμη δὲν συνεχώρησε τοῦτο οὔτε εἰς ἡμᾶς, καὶ δὲν θέλει νὰ εἴναι δυνατὴ ἡ ἐπαγάνημις παρομοίῳ γεγονότος».

Ὁ συνταγματάρχης ὑπεγράμμισε τὴν τελευταίαν φράσιν του καὶ ἐξηκολούθη: «Ἡ Γαλλία ἠδυνήθη ν' ἀντιστῇ χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς Ἀγγλίας. Ἡ φιλελευθέρη κυβερνήσις διέφρασε τὰς ἐλπίδας, τὰς ὁποίας ἐσθίριζον ἐπ' αὐτῆς, καὶ αἱ προσπάθειαι τὰς ὁποίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καταβάλλουν οἱ διπλωμάται πρὸς προσέγγι-

σιν δὲν καρποφοροῦν.

»Εἰς τὰς ἀπογοητεύσεις καὶ εἰς τὰ ἠθικὰ πλήγματα τῆς Μαροκινῆς κρίσεως προστίθενται, ὅπως τὸ 1905, ἡ ἀνησυχία διὰ τὴν κίκλωσιν, ὁ διερεθίζων καὶ ἐκνευρίζων φόβος τοῦ συνασπισμοῦ, ὁ ὁποῖος θ' ἀποφράξῃ τὴν ὁδὸν πρὸς νόμιμον ἐξάπλωσιν τῆς Γερμανίας. Ἀλλως τε, ἐὰν οἱ Γερμανοὶ ἐπιθυμοῦν τὴν εἰρήνην, δὲν τὴν ἀναμύνουν ἐξ ἀμοιβαίων παραχωρήσεων, οὔτε ἐξ ἰσορροπίας τῶν ἐξοπλισμῶν, ἀλλὰ θέλουν νὰ διεγείρουν φόβον. Παρετήρησα συχνὰ ὅτι πᾶσα δυσμενὴς κρίσις περὶ τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ, ὡς π. χ. τὰ ἄρθρα τοῦ συνταγματάρχου Ρέπαγκτον, θεωρεῖται ἐνταῦθα ἐλλεικρινέστατα καὶ ἀσφαλδέστατα ὡς ἐξώθησις πρὸς πόλεμον. Ἡ πρώτη λοιπὸν μέριμνα τῶν Γερμανῶν, μετὰ τὴν κρίσιν, ὑπῆρξε τὸ νὰ καταστοῦν ἰσχυροὶ, καὶ ἠθέλησαν νὰ γίνων ἰσχυροὶ πάραυτα.

»Ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ νευρικότης εἶναι κατάδηλοι ἐν τῇ ἀποφάσει τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν, ἡ ὁποία ὥρισε διὰ τὴν ἱπὴν προσεχοῦς Οκτωβρίου τὰς σημαντικὰς αὐξήσεις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ 1911 καὶ τοῦ 1912. Ἡ αὐτὴ ἀνησυχία ἐπεκράτησεν εἰς τὰς συζητήσεις τοῦ Ράϊχταγ ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ νομοσχεδίου. Ἐνίσχυσε τὴν κλονισμένην κυβερνήσιν καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν στιγμιαίαν ἔνωσιν τῶν ἀστικῶν κομμάτων.

»Διὰ τῆς λέξεως ἀνησυχία, ἐννοῶ: ἀβεβαιότης περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀνησυχία διὰ τὸν πόλεμον φρονῶν ὅτι θὰ ἦτο ἀναλήθης τὸ νὰ φαντασθῇ τις ὅτι οἱ Γερμανοὶ, ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν Γερμανῶν, φοβοῦνται ἥτταν. Διὰ τὸ πολὺ κοινόν, ἡ πίστις εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπεροχὴν τῆς Γερμανίας εἶναι δόγμα τόσον βαθὺς ριζωμένον εἰς τὰ πνεύματα, ὥστε ἠδυνήθη νὰ ἐπιβῇ τῶν περυσινῶν ἀπογοητεύσεων. Ἐντεῦθεν καὶ αἱ ἐν πάντων τῶν σημείων ἀκούοντα κατηγορία κατὰ τοῦ Ἀυτοκράτορος ἐπὶ ἀδυναμίᾳ. Εἰς τὸ ἐξῆς ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τὸν στρατὸν θὰ ἐνισχύεται ὑπὸ τῶν μεγάλων θυσιῶν, εἰς ἃς προσέβησαν ὑπὲρ αὐτοῦ».

Ὁ συνταγματάρχης ἐξηγεῖ εἰτα ὅτι οἱ Γερμανοὶ ἐθεώρουν τὸν στρατὸν μᾶλλον κατώτερον τοῦ ἰδικοῦ των· ἐνόμιζον ὅτι ἡ γαλλικὴ γενικὴ διοίκησις τοῦ στρατοῦ θὰ παρελόμετο ἀπὸ τῶν διαταγῶν τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας καὶ ἴσως διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ἐπιτρόπων εἰς τὰς στρατιάς, ὅτι ἡ ἐπιμελητεία μας δὲν ὑπῆρχεν, ὅτι ἡ περὶ τὴν ἡτο χαλαρὰ εἰς τὸν μάχινον στρατόν, ὅτι ἡ ἀταξία τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν μας θὰ καθάραιεν τὸν δόλον τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἐπιτάξεων, ὅτι αἱ ἀπεργαίαι καὶ τὸ σάμναιον μας ὑποδίδον νὰ ἔχομεν ὁμιλίαν μετὰ τοὺς Γάλλους.

Ὁ συνταγματάρχης Πελλέ ἐξηγεῖ ἔτι: «Ἐμαθα ὅτι προσφάτως ὁ στρατηγὸς φὸν Μπερνάρντι, ἐν ἐπιστολῇ ἀπευθυνομένῃ πρὸς φίλον καὶ οὐδόλως προσοριζομένην ἵνα κακοιωθῇ, ἐκλήρωσε τὸ γαλλικὸν ἐπιτελεῖον κατώτερον πάσης κριτικῆς». Ὁ στρατηγὸς φὸν Μπερνάρντι εἶναι ὁ

κοίτως μία τὸν διασημότερον προσωποποίησαν ἑνὸς μικροῦ μὲν, ἀλλὰ δραστήριου κόμματος, τὸ ὁποῖον ὀφεί ἀποφασιστικῶς τὴν Γερμανίαν εἰς τὸν πόλεμον. Ἐὰν ἀνοίξῃ τις τὰ τελευταῖα βιβλία του, «Ὁ νεότερος πόλεμος» καὶ πρὸ πάντων «Ἡ Γερμανία καὶ ὁ προσεχὴς πόλεμος», εὐρίσκει ἐν ἐκάστη σελίδι τὸν βεβαιούμενον τὸ δικαίωμα τὸν ἰσχυρὸν λαὸν ἐπὶ τῆς κατακτησεως. Ἡ αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας, αἱ οικονομικαὶ ἀνάγκαι τῆς καὶ ἡ ἰδιόνομα θέσις, τὴν ὁποίαν κατέχει ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν ὑπαγορεύουν πολιτικὴν ἐξασφάλωσιν. Ὁ πόλεμος εἶναι ἀπαραίτητον μέσον τῆς πολιτικῆς ταύτης. Θάσσον ἢ βράδιον, θὰ ἐπιβλήθῃ εἰς τοὺς κυβερνῶντας τὴν Αὐτοκρατορίαν ὡς καθήκον, ὡς τὸ ὄφιστον τὸν καθήκοντων τῶν.

»Οἱ ἐθνικὸφρονες, τοὺς ὁποῖους πολλὰς ἀδίκως κατατάσσομεν μεταξὺ τῶν παγγερμανιστῶν, δὲν ἀποτελοῦν ἐνταῦθα ἀπλῶς ἀντιπολίτευσιν συνδεδεμένη μετὰ τὸ συντηρητικὸν κόμμα, μετὰ τὸ πουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, μετὰ ἀξιοματικούς.

»Ἐν στρατιωτικῇ χώρῃ, οἷα ἡ Πρωσία, ὁ στρατὸς ἔχει πολιτικὴν ἐπιδρομήν. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἀναμειγνύονται εἰς τὴν διοίκησιν, εἰς τὴν διπλωματίαν τῆς Αὐτοκρατορίας, εἰς τὴν πρῶτον βουλὴν ἀποτελοῦν τὸ περιβάλλον τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου ἀγέρει εἰς τὸ κόμμα τῶν ἀνθυπολοχαγῶν. Ἡ ἀπρεπὴς ἐκδήλωσις, τὴν ὁποίαν οὗτος ἔκαμε πρὸς τὸ Ράιχσταγ κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον φαίνεται ὅτι ὠφέλησε μᾶλλον παρὰ ἔβλαψε τὴν δημοτικότητά του. Ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ὁ καγκελάριος, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ συμμιβῶσιν τὴν ἐξασφάλωσιν τῆς αὐτοκρατορίας μετὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης, εἶναι ἀντιδικηστικοί.

»Ἐπαναλαμβάνω ὅμως, ὅτι, κατὰ πάντα τὰ φαινόμενα, ἡ πλειονότης τῶν Γερμανῶν ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρήνην. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι τὸ κόμμα τοῦ πολέμου εἶναι, καὶ σήμερον ἔτι, μικρὰ μειοψηφία. Ἀλλὰ, — καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἤθελα νὰ ἐπιστήσω εὐλαβῶς τὴν προσοχήν σας, — χρεστὴ σήμερον ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη θὰ ἡδύνατο, ἐν δεδομένη στιγμή, νὰ μεταβληθῇ τάχιστα. (Τὴν τελευταίαν φράσιν ὑπεγομίμωξεν ὁ στρατιωτικὸς ἀκόλουθος).

»Ἡ τρωθεῖσα ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια, ἡ καθ' ἡμῶν μίσις, ἡ ἐπιθυμία τοῦ διασπάσαι τὴν γῆν, ὁ φόβος μὴ ὑποστοῖν ἐπίθεσιν βραδύτερον, καὶ, προσθέτω, ἡ μεγάλῃ ἐμπιστοσύνη εἰς τὸ πνευματικὸν ὄργανον, τὸ ὁποῖον ἔχουν εἰς χεῖρας τῶν καὶ τὸ ὁποῖον ἄσπι ἐνίσχυσαν, παραστέλλοντες τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἐκκρηκτικὴν ἡ ἐθνικὴν φιλοτιμίαν, ἡ ὁποία θὰ ἡδύνατο μίαν ἡμέραν νὰ ἐκβάσῃ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ νὰ ὀδηγήσῃ τὸν γερμανικὸν λαὸν εἰς τὸν πόλεμον.

»Ἡ εὐκαιρία, ὁ σπινθήρ, ὁ ὁποῖος θὰ ἔδωκε

τὸ πῦρ εἰς τὴν πυρίτιδα, δύναται νὰ παραχθῇ ἐξ οἰοῦντο ἐπεισοδίου μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ἢ ἐξ ἐξωτερικῆς αἰτίας, π. χ. κρίσεως τιμῶν ἐν τῇ Βαλκανικῇ· ἀλλ' ἐπὶ εὐχερέστερον ἤθελε παραχθῇ ἐκ τῶν ἀδεξιότητων καὶ τῶν σκασιότητων μιᾶς διπλωματίας, τὴν ὁποίαν παρασύρουν διάφοροι ἐπαρσοὶ καὶ ἡ ὁποία θέλει νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν.

Συνεπέραινε δ' ὁ συντάγματάρχης Πελλὲ τὰ ἑξῆς: «Ἡ πολιτικὴ, πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ κοινὴ γνώμη ὀφεί τὴν γερμανικὴν κυβέρνησιν καὶ ἡ ὁποία ἐπήνεγκε τὴν τὸσον γοργὴν ψήφισιν τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ νομοσχεδίου, εἶναι ἡ πολιτικὴ τῆς πυγμῆς. Θέλουν νὰ εἶναι ἀρκοῦντως ἰσχυροί, ὥστε (ὡς μοῦ εἶπεν ἡμέραν τινὰ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας) ἡ γαλλικὴ κυβέρνηση νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ διατάσῃ ἐάν ποτε νὰ προσηύχῃ τὰ πλεονεκτήματα τῆς συμμαχίας μετὰ τὴν Ἀγγλίαν ἢ τὴν ἀπορνήσῃ τῶν κινδύνων ἑνὸς πολέμου μετὰ τὴν Γερμανίαν. Θέλουν νὰ εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυροὶ ἵνα δυνηθῶν νὰ μᾶς εἴπωσιν καθ' ἡν ἡμέραν θὰ τὸ κοῖνουν ἀναγκασίον: «Θέλετε νὰ εἰσθε μεθ' ἡμῶν ἢ καθ' ἡμῶν;» Δὲν δύναμεθα νὰ προειπώμεν ἐκ τῶν προτέρων ἐάν τὸ δίλημμα τοῦτο θὰ τεθῇ τοῦτο ἐξαρτάται μεγάλως ἐξ ἡμῶν, ἐκ τῆς ἐντυπώσεως, τὴν ὁποίαν θὰ δώσωμεν περὶ τῆς γαλλικῆς μας, τῆς ἰσχύος μας καὶ τῆς ὁμοιότητος μας, περὶ τῆς σιγῆς τῶν συμμαχιῶν μας. Ἀλλὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἔχομεν καθήκον νὰ τὴν ἀντιμετωπίσωμεν, διότι αὕτη θὰ ἐπέφερε τὸν πόλεμον.

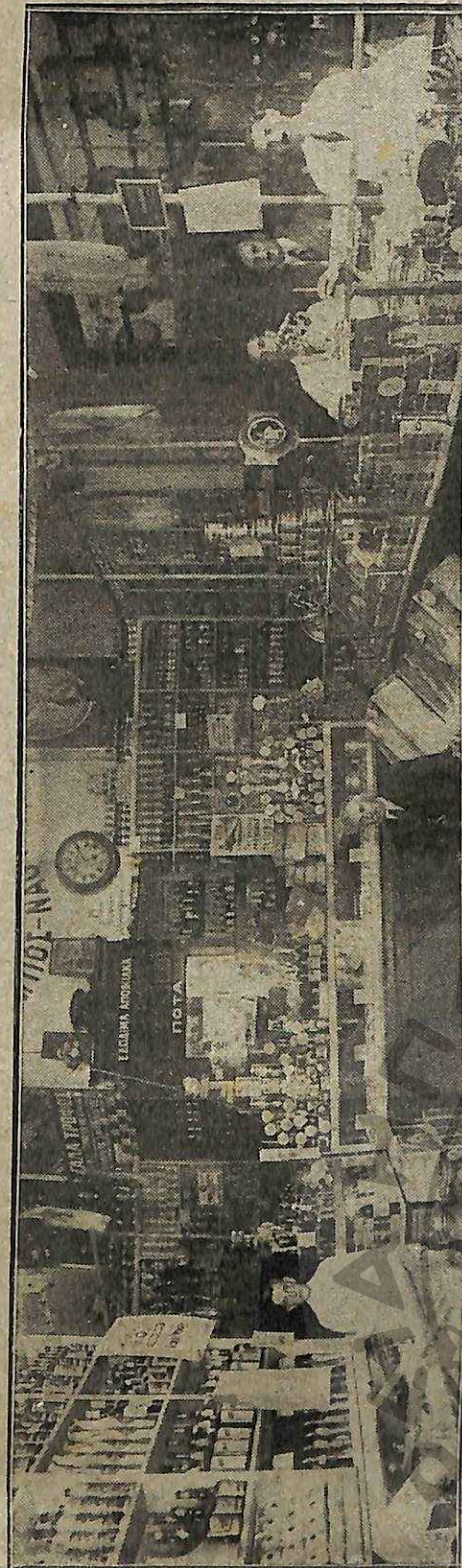
»Ὡς στρατιώτης, ὁφείλω νὰ ἐπιμείνω ἐπὶ τῆς ἐπικινδύνου ὑποθέσεως. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, εἶναι πιθανὸν ὅτι δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν ἐπίθεσιν πρὸς τὴν παρελθούσας ὁκταμηνίαν ἢ ἔτους, διότι τὰ σπουδαιότερα τῶν στρατιωτικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἀπεφάσισεν ἡ Γερμανία, μέλλουν νὰ ἐκτελεσθῶν ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος. Μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ φρόνησις ἐπιβάλλει νὰ τεθῶμεν ἐπὶ τὸ ἔργον ἀνεὺ φοβήτου, ἵνα εἰμεθα ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον ἑτοιμοὶ κατὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ταύτης, οὐ μόνον ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔποψιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ κυβερνητικὴν, διπλωματικὴν, δημοσιονομικὴν ἔποψιν. Ἀπορροβῶς! Ὁφείλομεν δηλαδὴ νὰ ἐργασθῶμεν ἀνεὺ ἐπιδειξέως, μετὰ γαληνίου καὶ σιωπῆς ἐπιμονῆς. Θὰ δείξω ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔπαυσε ν' ἀκολουθῇ τὸ πρόγραμμα τοῦτο.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές)

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ἡ «Νέα Ἐποχὴ» θὰ δημοσιεύῃ κριτικὴν μόνον ἐπὶ τῶν ἀποστελλομένων αὐτῇ βιβλίων.

Τυπογραφικὰ Καταστήματα
«ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ»

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΤΣΙΩΜΗ & ΣΙΑ ΑΘΗΝΑΙ

ΑΙΟΛΟΥ 220 (ΧΑΥΤΕΙΑ) ΤΗΛ. 13-67

ΕΔΩΔΙΜΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΠΟΤΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ",

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3.000.000 ΔΡΑΧ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6-54

Τηλεγραφική Διεύθυνσις

"ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ",

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛ. ΑΡΙΘ. 5-77
Γραφεία Φορτώσεων ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ
Τηλ. αριθ. 2-73

Τσιμέντα «Τιτάν» τύπου «Πορτλάν» (Giment artificiel Portland) ανταποκρινόμενα εις τους αυστηροτέρους επισήμους κανονισμούς των πεπολιτισμένων Κρατών δι' έργα εκ Μπετόν πάσης φύσεως.

Béton armé λιμενικά, πλακοποιία, επιστρώσεις, υποστρώσεις οδών, κατασκευή πλινθων (τούβλων) και όγκολίθων (άγκωνάρια), πρέκια κτλ.

Τσιμέντο «Κύκλωψ». Ειδική κονία, κατάλληλος διά την παρασκευήν υδραυλικών άμμοκονιαμάτων διά συνήθεις λιθοδομάς ή πλινθοδομάς, αντικαθιστώσα με πλείστα όσα προτερήματα τα άμμοκονιάματα εξ άσβέστου.

Πολύ ταχύτερα πήξις. Άσυγκρίτως μεγαλειτέρα άντοχή, όθεν : Ταχύτης έκτελέσεως. Σημαντική ελάττωσις του πάχους των τοίχων, ήτοι : Κέρδος εις χρήσιμον χώρον και οικονομία εις έργατικά και όγκον λιθοδομής.

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΔΙ' ΕΡΓΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : "ΟΙΝΟΒΟΤΡΥΣ,,

Έταιρικών κεφάλαιον ολοκλήρως καταβεβλημένον Δρ. 10.000.000.—

Άποθεματικόν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922 " 11.616.111.—

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ & ΟΙΝΑΠΟΘΗΚΑΙ

Έν Μύλοις (Άθηνών), Έλευσίνι, Καλάμαις, Θεσσαλονίκη, Άχαΐα, Πάρω, Κύμη, Βελίκα, Γαστούνη, Βραχατίω, Δευκάδι, Σάμω, Άλιβερίω, Μαρκοπούλω (Άττικής).

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΟΙΝΟΙ : Λευκοί, Έρυθροί, Γλυκοί, Μοσχάτοι.

ΟΙΝΟΠ. ΚΑΘΑΡΟΝ διά ποτοποιίαν και μετουσιωμένον διά φωτισμόν και θέρμανσιν.

ΟΙΝΟΙ ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ : Έπιτραπέζιοι, τονωτικοί, θρεπτικοί.

ΒΕΡΜΟΥΤ (εκ φυσικού Μοσχάτου).

ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ ΟΙΝΟΥ : Μεγάλη παρακαταθήκη παλαιών αποσταγμάτων οίνου, παράγωγις του έν Μύλοις Άποσταγματοποιείου.

ΚΟΝΙΑΚ Άρίστης ποιότητος εκ παλαιού αποσταγματος.